

‘माहेर’ने गरजूंना दिला घासातील घास

शिरूर-हवेली तालुक्यातील ४४२३ कुटुंबांना अन्नधान्याची मदत

कोरेगाव भीमा, ता. ३ : दानशूरांच्या मदतीने निराधारांना आधार देणाऱ्या वढू बुद्रुक (ता. शिरूर) येथील माहेर संस्थेने कोरोनामुळे उद्याचे भविष्य अवघड दिसत असतानाही डगमगून न जाता स्वतःच्या घासातील अर्धा घास काढून समाजातील गरजूंना दिला. या मदतीमुळे अनेकांच्या चेहऱ्यावर समाधान झळकले.

‘एक हात मदतीचा’ या उपक्रमाद्वारे माहेरने शिरूर हवेलीच्या २१ गावांमधील ४४२३ कुटुंबांना अन्नधान्याची मदत केली तर साडेतीन हजारांपेक्षा जास्त मजुरांना मायेचा घास भरविला.

वढू बुद्रुक (ता. शिरूर) : माहेर संस्थेने दिलेल्या जेवणाचा आस्वाद घेताना गरजू नागरिक.

लॉकडाऊनच्या काळात माहेरच्या संस्थापिका सिस्टर लूसी कुरियन यांनी आपल्याकडील जेमतेम

असलेल्या अन्नधान्याचे वाटप केले. त्यानुसार शिरूरमधील पारधी समाज, विटभट्टी कामगार, पेरणे

फाटा येथील झोपडपट्टी तसेच कोरेगाव भीमा, डिंग्रजवाडी, जातेगाव, मुखई, आपटी, केसर्नंद, लोणीकंद, वाघोली, वडगाव शेरी आदी २१ गावांत तसेच मिरज व रत्नागिरीतील गरजू कुटुंबांनाही अन्नधान्य वाटप केले. तसेच रस्त्याने जाणाऱ्यांना कुरियन व अध्यक्षा हिराबेगम मुल्ला यांच्या मार्गदर्शनाखाली अतुल शेळके, विष्णू सूर्यवंशी, सुशील पोहेकर, रमेश चौधरी, प्रकाश कोटावळे, विजय तवर, राजेंद्र साकोरे, प्रफुल्ल सरदार, आनंद सागर यांनी विशेष परिश्रम घेत जीवनावश्यक वस्तूंचे वाटप केले.

Maher has helped 4423 Poor Families in Shirur, Havili Taluka with food grains

A Word from the Sister

The world is going through a terrible time. The coronavirus pandemic has claimed more than five lakh lives worldwide. At the time of writing, the number in India has already exceeded 20000. We do not know where the virus is going to lead us to. It has truly levelled down every one of us- poor and wealthy, ugly and handsome, illiterate and learned, wise and dumb, black and white, powerful and weak, god-fearing and wicked....

At Maher we felt especially responsible with its 1,500 residents ranging from the new born infants to 80+. We right away directed our office to issue precautionary instructions to all our residents. We are fortunate that things are fine so far and we hope they would be so in days to come too.

The lockdown has aggravated feelings of loneliness especially among the elderly and the infirm. People who were already lonely are probably going through the worst patch of their life today- loneliness coupled with prospects of infection and death. This is a unique illness where the victims spend days together under the shadow of an uncertain future without their

dear ones around to share their concern and fears.

I suppose we need to safeguard ourselves with the Four Walls of Protection. The immunity and physical strength which I call the First Wall of Protection is of course of the utmost importance in this situation. But there are other three walls of protection which are equally important and to which not much attention is being paid. These are our emotional strength, mental strength and the spiritual strength. With the wall of our physical strength coupled with the other three walls around, we will be more than capable to counter any external threat to our well-being.

In Maher, I am proud to say that right from its inception we have been taking care of all these four aspects though their importance has become much more obvious in the frightening scenario of today. Prayers have been an integral part of Maher culture and I believe they endow us with great inner strength of mind. With caring for the mentally disturbed men and women having been a very important part of its work, Maher has been long familiar with the mental aspect. For many of them the mental challenge has resulted from their loneliness and destitution. With its emphasis on vipassana and yoga, Maher underlines the spiritual aspect as well. In the same way as we need all four walls to make a room, we need to build these four walls around us to make our life, whether coronavirus or not.

I am sure we will soon be out of the current period of darkness, wiser and better able to counter the challenges in life.

I feel thankful to all Maher workers who have put up with an extra amount of effort and strain over last three months. They are still doing so as our fight against coronavirus continues without break. I also express my sincere gratitude to all who have stood by Maher and supported us during this difficult period. The modern technology has proved a great boon during the present time. I am happy that our children have amazingly adapted themselves to the digital and other modern forms of technology to catch up with their studies. I wish them all the best.

Sister Lucy Kurien
Founder-director, Maher

Four Walls of Protection

1. Physical strength: You can maintain and build your physical strength by eating Maher's home-cooked, fresh, warm and nutritious food. Gargle with salt water, drink only warm water and take all of the vitamins that are provided to you. Do yoga regularly, spend time in the sun and drink as much water as possible. Maintain a clean body, wash your hands frequently and while we have a limited space, keep as much physical distance as you can to keep the virus away.

2. Emotional strength: You all receive a lot of love from the Maher staff, friends, and housemothers. For those of you who have relatives, you receive a lot of it from them too. This loving support is important for it strengthens your emotional well-being that can help you conquer the virus.

3. Mental strength: Keep yourself updated about coronavirus through Maher bulletins, street plays, TV news, and newspapers. This information will make you knowledgeable and confident to protect yourself and your community from the disease. It will make you a mentally strong person to deal with an emergency if at all.

4. Spiritual strength: A strong spiritual connection with the Divine helps you in difficult situations. That is why we have daily meditation and prayer at Maher. When we are not able to visit a temple, mosque, church or a synagogue or not able to be in nature as at present, why not open our heart to the Divine energy through our daily prayers and meditation? Our spiritual strength will help us stay strong and healthy through a period like the current one. And if at all the virus does come our way, we accept it with poise and take all the necessary healing measures. We will never give up.

- Sister Lucy's

NATIONAL OFFICE & MAHARASHTRA

Maher makes a steady march toward its Silver Jubilee. Vadhu, Perumpilly, Satara

Short of two years for its Silver Jubilee, Maher celebrated its 23rd anniversary on February 2, 2020, as usual in the presence of a large number of guests and well-wishers. The celebration was presided over by Mr. Suresh Bhujbal, Vice President of the Jawahar Navodaya Vidyalaya.

Mr Bhujbal in his speech appreciated Maher's work and remarked that he sensed a divine image in the form of Sister Lucy Kurien. He appealed to the audience to lend an unreserved support to her work and help uplift the condition of the poor and abandoned.

Ms Savita Pahad, Deputy Chairperson of the Shirur Panchayat Samiti, appreciated Maher's work and volunteered to help Maher in its dealings with government.

The programme also featured the release of the Maher newsletter and the Italian version of the book, *Women Healing Women*, written by American scholars, William Keepin and Cynthia Brix. The book contains a detailed account of Maher's work since its inception and holds out the Maher experiment as a model for world to follow. We are especially thankful to Ms Anna Maria Foli for the hard work she has put in for the translation of the book into Italian.

The ex-students of Maher presented on the occasion a cheque of Rs 1,50,000 to Sister Lucy as a token of their gratitude towards her. The money will be utilized for the promotion of various Maher projects.

On the occasion Sister Lucy also gave away the Maher annual awards for distinguished performance to the best of Maher's boys, girls, housemothers, housefathers, social workers as also to its children's home. The awards were:

■ **Best Maher Boy:** Prathamesh Ghisare ■ **Best Maher Girl:** Divya Yadav ■ **Best Maher Housemother:** Sarika Vanjare ■ **Best Maher Housefather:** Jeevan Thapa ■ **Best Maher Social Worker:** Prakash Kothavale ■ **Best Maher House:** Karunalaya ■ **Best Maher Worker:** Ramesh Chaudhari ■ **Best Maher Performer:** Vinayak Gade.

A few of Maher beneficiaries also spoke on the occasion in gratitude of Maher:

1. **Kavita Kadam** entered Maher with two children following the death of her husband. Now both of her children are in the 12th standard. More notably she herself passed her 10th standard examination as an open school candidate and completed a nursing

course.

2. **Suresh Gholap** was picked up from street by Maher workers. An alcoholic, he made several attempts to run away from Maher but finally settled in Maher after several sessions of counselling. All three of his daughters grew up in Maher with one of them happily settled in marriage.

3. Following the death of her mother, and her father turning an alcoholic, **Rutuja Bhuse** entered Maher with two of her siblings. After an initial period of defiance and indiscipline, they sobered down and became accustomed to Maher's atmosphere. At the time of the anniversary, Rutuja was looking forward to a year in Germany for her higher studies. Her sister having completed a nursing course is now working in Sadhu Waswani Hospital while her brother is pursuing higher studies in Pune.

On the occasion, **Gaurav Jagtap** and **Sagar Wavare** related their experiences in Germany where they had been deputed by Maher as interns. **Prathamesh Ghisare** and his brother **Adesh** entered Maher as orphans but were now pursuing higher studies. All of them expressed thankfulness to Maher for opening a new and fresh life for them.

The programme began with Maher children and women presenting two beautiful songs: 'We Together Change the World' and 'Hech Amuchi Prarthana An Hech Amuche Magane'.

The vote of thanks was proposed by Vatsalyadham Director, Suprabha Alhat.

The anniversary was also celebrated at Maher Snehabhavan, Kerala, on 8 February 2020. The meeting was inaugurated by John Ernakulam, Principal of St. Philomina's Public School, Elanji. The celebration was blessed by Swami Sachithananda Bharati. The main speech was given by Mr. Saji Mulanthuruthy, Public Library President. Besides children and the staff, the programme was also attended by parents and well wishers of Maher Snehabhavan.

At Satara, the Maher birthday was celebrated on 6 February 2020. Maher President Ms. Hirabegum Mulla took an overview of Maher's work over last 23 years. Maher student Mangesh Pol in his speech highlighted two Maher values- world peace and love for the mankind.

Maher Vishvadeep completes a milestone

Maher Vishvadeep, Miraj, one of Maher's leading children's and women's homes out of Pune area, celebrated its milestone 5th birthday on 25th January 2020. It was attended by a number of Maher friends and workers. The speakers were all in appreciation for the work Maher was doing in the area and wished the Maher workers well on completing 5 years of their work in Miraj.

Antony Raju, who presided over the ceremony, spoke on human rights which have assumed a very important place in modern times in the field of social and community work.

Dr Joon Ann, one of the eminent invitees to the function, admired the work Sister Lucy was doing for the destitute and the abandoned, and declared on the occasion an award in appreciation of her work. Mr Vijay Dhumal presented to the Maher unit a steam inhaler and a thermometer, very befitting instruments in the present situation.

MLD School, a very novel project of Maher, inaugurated

Due to the closure of schools and colleges during the lockdown

period, it became essential to do something to make up for the loss of studies. Sister Lucy therefore called a meeting of the staff to discuss the issue. This led to homeschooling effort at all Maher centres.

As a part of this policy, Maher Lucy Didi (MLD) School, a very novel project designed by the Maher staff, was inaugurated on 14th June 2020 at the Vatsalyadham premises at the hands of Maher president Ms Hirabegum Mulla and in the presence of children and Maher well-wishers. The school, appropriately named for Sister Lucy, aimed at bridging the gap in the children's studies and thus assisting them in their studies during the lockdown period when their regular schools remain closed. The project will be temporary

and limited to Maher children.

The school timings are from 8.30 am to 5.30 pm on all weekdays. Amrapali Ankushe and Yogesh Waghmode will respectively work as heads of its English and Marathi wings. Besides the regular subjects, the homeschooling will include sports and arts as well like dance, drama, music, tabla, drawing, yoga, meditation, indoor and out door games.

Student Suraj Gupta expressed thanks for the extra effort that Maher was taking for the students. Vote of thanks was proposed by Ms Aruna Paswan, member of the teaching staff of the school.

Maher takes immediate precautionary steps to stall covid-19 spread

The world is going through a very difficult and frightening period. The deadly coronavirus has claimed thousands of lives all over the world. Maher has taken immediate steps to protect its residents from the virus. Some of the measures it has taken include the following:

- Immediate restrictions on visits by visitors, volunteers and outsiders to Maher shelters as also on Maher residents leaving Maher premises.

- Awareness programmes for all the staff and children with regard to the spread of the disease and precautions to be taken with the help of street plays, videos and slide shows.
- Provision of the required quantities of hand wash, towels, soaps, masks for the children and the staff.
- Purchase of enough groceries to avoid frequent purchases and the possibility of infection.

Besides the regular subjects, permission for the staff to work from home, wherever possible.

- Video conferencing facility for the staff working from home wherever possible.
- Multivitamin tablets/ syrups were given to boost the immune system of Maher residents.
- Thorough and regular check on the quality of the food, vegetables and fruits.
- Separate rooms and beds and also an isolation home with clean linen is kept ready for the sick in case of an emergency
- All the surrounding areas of the centers are always kept clean.
- To keep the morale high, prayers are being conducted across all our centers for the early end of the pandemic.

Maher contributes to the mitigation of the woes of migrant workers in a big way

On 25th of March, Maher workers noticed some people begging for food at the gate of its office. On further enquiry, they found that they were migrant workers- sugarcane cutters- who had lost their jobs and were on their way to their native place. Maher immediately cooked food and served it to them. This led the Maher social workers to visit all the slums that Maher was involved with within a radius of 85 kilometres and to study the entire situation

there. The settlements visited included the beggar's colony, tribal villages, brick-kiln employees, migrant workers and slum dwellers. Maher staffs subsequently were busy preparing cooked meals/snacks for breakfast, lunch and dinner for many days. The Maher workers cooked meals for almost 400 to 600 people a day at different centers of Maher. They also distributed masks and sanitizers to those who needed them. It was very heartbreaking and painful to see their condition.

Maher is happy that as of today it has reached out to more than 6000 families which meant over 24000 people. It provided food to over 25000 people who were walking back home. Every day Maher workers were serving cooked food from three different Maher centers.

In this endeavour of Maher, it received generous help from local people and foreign volunteers. Maher and Sister Lucy are grateful to them all.

Maher workers go a long way to ease the miseries of lockdown

Maher has tried to ease the scary and stressful situation created by the lockdown and the coronavirus by lending a helping hand to indigent families in the villages around. This has been done through distribution of ration and essential articles of daily use among the affected population. The beneficiaries included members of the Pardhi community in Shirur, brick kiln workers, Perne Phata residents, members of the Thakar community in Thakarvasti as well as poor sections of population in Koregaon Bhima, Dingrajwadi, Jategaon, Pabal, Mukhai, Aпти, Kesnand, Lonikand, Wagholi, Vadgaonsheri, Pune city, Pimpale Jagtap, Shikrapur, Vadhu Budruk, Phulgaon, Dehu, Kendur, Bakori, Miraj and Ratnagiri. The total number of beneficiaries has been more than 4000 spread over 21 villages.

The Maher workers actively involved in this project included Atul

Shelke, Vishnu Suryavanshi, Sushil Pohekar, Ramesh Chaudhari, Prakash Kothawale, Vijay Tawar, Rajendra Sakore, Prafulla Sardar, Anand Sagar, Harish Avchar, Vinayak Gade, Sujay Nair, Madan Sonawane, Prasanjit Gaikwad, Vikram Bhujbal, Ramesh Dutonde, Mini M.J. and many others. The rationed items included rice, wheat, oil, pulses, sugar, pohe, groundnuts, soap, masks, sanitizers, cotton bags, napkins and the like. Many well-wishers of Maher donated generous amounts to support the project. Maher is grateful to them.

Maher holds mental health workshops during the coronavirus period

During the present lockdown, a deep concern is being expressed over mental health issues. In view of this, Maher held two mental health workshops.

Vadhu: The first one was for the staff at Vatsalyadham which houses the mentally disturbed and aged women of Maher. The participants at the seminar held on 23 February 2020, were imparted information regarding mental health and the way the mentally challenged patients should be handled and cared for.

The participants were ably guided by Ms. Varsha Jadhav, medical and psychiatric social worker, and Ms Suprabha Alhat, Director of Vatsalyadham. They were divided into various groups and asked to discuss the mental health issues they came across while working with their patients. This created a base for the subsequent discussion of the mental health issues.

The seminar was attended by 39 Maher housemothers, caretakers and the staff members. They all seemed to be taking a deep interest in the theme of the seminar and contributing to the discussions held.

Avhalwadi: The second workshop was held under the guidance of Mr. Ramesh Dutonde at Vadhu. It was a three-day workshop (15-17 June 2020) which was attended by 24 Maher young boys and girls. The workshop dealt with the symptoms and the treatment of mental health problem.

In his presentation, Mr. Dutonde related following symptoms of the mental ill-health:

- I. Behavioural symptoms: 1. Lack of interest in hobbies 2. Absence of dialogue with the family members 3. Lack of interest in daily work 4. Remaining absorbed in deep thought over long stretches. 5. Lack of concentration and tendency to stay alone
- II. Physical symptoms: 1. Tendency to avoid interaction with others and talk in a very low tone 2. Lack of appetite 3. Feeling of tiredness

III. Psychological symptoms: 1. A constant feeling of frustration and anxiety 2. Suicidal feelings or inclination towards self-injury 3. General lack of enthusiasm and interest.

Suggested home treatment: 1. A daily 30-minute exercise 2. Yoga and meditation 3. Sharing with friends and family members 4. Keeping a smiling face and a pleasant appearance.

Balwadi and Abhyasika Cultural Fete draws big crowd

As many as 400 children and artists joined the annual cultural celebration by 11 Maher balwadis (kindergartens) and 7 Maher abhyasikas (studies). The celebration took place on 19 January 2020, at Anand Balsadan in Kendur under the auspicious of projects Ushalaya and Vidyadhan. Maher has started several balwadis to engage children in studies while their parents are away at work. The abhyasikas have been started to help the school going children concentrate on their studies in a conducive atmosphere.

The participating balwadis included Balshikshan, Adarsh (Jategaon), Asha (Kendur), Navakshitij and Shraddha while the abhyasikas included Adarsh, Divya, Roshani and Jidnyasa. Most of them received one or the other award.

The programme was presided over by Kendur upasarpach Ms. Manisha Thite. Ms Thite greatly appreciated the work being done by the Maher balwadis and abhyasikas in surrounding villages.

The celebration featured individual and group dance performances as also costume competition.

Maher Youth Camp participants leave with an enriched outlook on life

As many as 48 Maher young men and women participated in the Maher Youth Camp which was held from 10 March to 16 March 2020 at Vatsalyadham. The camp featured a wide range of activities

for its participants who carried with them a new outlook on life as the seminar ended.

The camp which aimed at the development of the overall personality of the participants was inaugurated by the Avhalwadi upasarpach Mr. Vikram Kute on 10 March 2020.

The camp organisers had prepared a very busy schedule of activities for all six days. Each day began at 6 in the morning and was over by 10 in the evening. The activities included the following:

1. Group discussions: The topics for discussions included the work being done by Maher for the poor and the destitute, the social issues confronting the youth and the importance of family. These discussions not only sharpened the argumentative skills of the participants; the activity cleared their own doubts on many issues and added to their information and understanding of these issues.

2. Session on sexual matters: The discussion was initiated by Mr Ramchandra Waghmare, Founder of Sarathi Youth Foundation at Solapur. The participants were divided into male and female groups which facilitated free discussion on the subject and cleared many doubts in the participants' mind regarding the sexual issues. Notably Mr Waghmare also talked about the problems of the gay community in the society.

3. Physical activity: The participants learnt the importance of physical activity in life through a great many activities on the Vatsalyadham premises during the camp. These included spreading fertilisers around the trees, farm work, waste management and cleaning of the surroundings.

4. Films: The camp organisers showed a few films to the participants with a view to giving some message to them as also providing them some entertainment. One of the films was '72 Mail Ek Pravasi'. The screening was followed by a discussion on the film.

5. Cooking skills: Manisha Bhosale and Sujata Salve, Maher housemothers, taught participants cooking some essential items like bhakri, chutney, chicken, egg curry and pakodas. The items were very delicious and it turned out to be a feast for all.

6. Yoga, meditation and exercise: It wasn't all within the four walls. Everyday morning it was exercise from 6 to 7. It included zumba dance and a trail in the company of nature without footwear. It was a different experience.

7. Learning activities: The camp included a number of learning activities that gave wise counsel to the participants with regard to a range of subjects as follows:

- **Power of listening:** Very often people are eager to relate their own experiences to others. But they themselves have little patience to listen to others and listen carefully. The camp participants did an exercise that highlighted the importance of listening to others. They listened to each other's views; yet they kept them secret. This was important since it is often that people start gossiping as soon as they have listened to someone.
- **Leadership qualities:** The camp organisers encouraged member participation in organizing various activities throughout. In addition there were separate sessions that aimed at developing among the participants such qualities as elocution, programme planning and management.
- **Mental relaxation:** In yet another activity, participants drew a

mental picture of ups and downs in their life followed by a 5-minute meditation. After the meditation, they exchanged their stories. The exercise resulted in mental and emotional relaxation.

- **Gratitude to dear ones:** There was also an activity where participants drew on the floor pictures of people in their life for whom they felt gratitude. These included their parents, friends, teachers, Maher, Sister Lucy, nature and so on. They all then knelt on the floor and paid homage to these people who had played an important part in their life and for which they felt grateful to them. The activity also involved Maher social workers Sujay Nair and Meena Bhagvat washing the feet of the participants. It was a touching moment for everyone to see this happen in their presence.
- **Service to others:** This activity underlined importance of service to others. These included helping the elderly Maher residents and the mentally disturbed women at Vatsalyadham. The participants tried to understand their problems and performed small errands for them including some games that brought smiles to their face.

8. A symposium on 'Women's Issues': Considering the gravity of the problem, a special symposium was organized to discuss the issues of women in the country. It evoked sharp reactions from participants. They also discussed whether the person guilty of rape should be given the capital punishment.

The camp activities concluded on 16 March 2020, with Sister Lucy and Hirabegum presiding over the last session.

The camp owed its success to many people who did a lot of hard work for its organization. Besides Sister Lucy and Hiratai, they included Ramesh Dutonde, Mini M. J., Anita Dutonde, Suprabha Alhat, Harish Avchar, Mangesh Pol, Gaus Sayyad, Meena Bhagvat, Sujay Nair, Prasanjit Gaikwad, Sayli Londhe, Amrapali Ankushe and Vikram Bhujbal. Maher is grateful to them all.

Adarsh Gammat Shala and Abhyasika opened

In the presence of more than 400 people including a number of foreign well-wishers, Maher opened on 1 February 2020, Adarsh Gammat Shala (fun school) and Abhyasika (study) at Perne Phata where it has been working for the last 12 years. The shala and the abhyasika will be housed in the newly constructed building. Maher friends from abroad present included Sjoerd Shaaf, Gerrit van der Leeuw, Lynda King and Bernie Hill. The new building was opened at the hands of foreign guests accompanied by Sister Lucy and Hiratai. The ceremony as usual was blessed with prayers from

different faiths.

After Atul Shelke and Nilofar Shaikh introduced the project to the audience, Mr Sjoerd Schaaf, who had been the generous benefactor behind the project, was felicitated with a shawl and coconut. Mr Rajesh Khalse whose house had been burnt down in a fire was presented on the occasion with a few household articles of daily use. Maher social workers involved in the project were also felicitated on the occasion.

The function concluded with a prayer dance by the gammat shala and abhyasika children. The programme was ably anchored by Gaus Syed. Mr Ramesh Dutonde proposed a vote of thanks.

Skill development courses conducted in cooperation with CAF

Maher has continued to conduct skill development courses for women to help them become economically self-reliant and also develop self-confidence in life. In this Maher has received precious cooperation from the Charities Aid Foundation which is a leading international not-for-profit organisation, originating in the UK.

One of such courses, the Beauty Parlour Course, was conducted from 15th October 2019 to 17th February 2020, at Shikrapur. The four-month course was attended by five women who were all present on 12th February 2020 and spoke happily about the course. They were all felicitated on the occasion and awarded a certificate of completion.

Ms Kalpana Gurav worked as the instructor for the course. Prizes were also given away on the occasion to the winners of the 'Cooking Competition' and 'Bridal Makeup Competition'.

There were also two tailoring courses, organised by Maher, in cooperation with CAF. They were conducted from 14 October 2019 to 17 February 2020, and from 23 October 2019 to 31 January 2020.

The certificates for the courses were distributed on 17th February 2020 and 31st January 2020. Ms Varsha Bhor and Ms Suvarna Gugle worked as instructors respectively for the first and the second course. On both occasions, the women students expressed their gratitude to Maher for giving them an opportunity to learn and add to their earning ability.

Ms Parvati Kshisagar, a former student of the course who presided over one of the functions said the course had greatly boosted her confidence. She now successfully runs tailoring classes in Bhima-Koregaon. Ms Shirley Antony, Maher Coordinator, provided guidance in the conduct of the courses.

Maher undertakes to teach cooking skills to housemothers and others

Housemothers are a very important component of Maher in that they are in charge of young children who are still in a developing stage physically and mentally and therefore need nutritious food every day. In a very laudable attempt, Maher organised cooking sessions for the benefit of its house mothers, as well as other women and boys who gave a very good response to the initiative. The project was very ably supervised by Shirley Antony and Tejaswini Pawar. The training sessions were conducted from 18 to 26 June 2020. The food items taught included such essential items as rice and udid chakli, rose cookies, egg biryani, chicken curry, rice, chick peas, pani puri and chappatis. Each session was attended by women, boys and girls numbering from 15 to 20.

MUMBAI

Lockdown drives Neev Home children to adopt digital technology for their studies

The lockdown does have a silver line. It has driven schools, teachers and students to go digital and online in conducting their business. The Neev Home children at Mumbai are exactly doing that and successfully at that.

- To ensure that the learning process isn't affected during the lockdown, the school has formed a class wise WhatsApp groups and children have learnt to download the homework assignments and send their responses through copied images on WhatsApp.
- Children have also learnt to learn and respond to various e-learning activities like spoken English, creative writing, craft and origami, dance movement therapy, fitness and yoga, mobile photography and the like.

- Through video conferencing, the staff is monitoring kids and their work from their home. Individually and through group conference, the staff are trying to be in touch with the kids every day.

- Newspaper reading and discussion is being done with older boys regularly.

Neev Home staff and children distribute rations among the street dwellers

On 19 April, the Neev Home children and staff distributed groceries to 16 families who were living on the streets of Navi Mumbai. The groceries included rice, oil, sugar, soaps, dal and a coconut oil bottle. The donation was sponsored by one of the Neev Home friends, Mr.Kishor. Mr Jonathan supervised the activity.

IN SHORT

Campaign against plastic use, Koregaon-Bhima, Apti, Perne Phata, Wagholi (January-February 2020)

Maher staff Prasanjit Gaikwad formed a group of Maher youngsters who visited surrounding villages campaigning against plastic use through street plays and group singing.

Participation in Millennium Marathon, Pune (18 January 2020)

40 children of the age group 5 to 10 years enthusiastically participated in this marathon which was conducted at the Shivajinagar Police Ground with famous Indian running champion P. T. Usha presiding over the ceremony. The organisers appreciated

Maher's work and presented a memento to the Maher representatives in honour of Sister Lucy.

Awareness Programme on women's issues, Miraj (22 January 2020)

The meeting was addressed by Ms. Kirti Mahajan and Ms.Sunita Dhulubulu of Inner Wheel, Miraj. They interacted with women on women's issues and rights, and legal provisions in that regard.

Bernie Hill's birthday celebrations, Vadhu, Vatsalyadham (12, 14 February 2020)

Bernie Hill who has been long Maher benefactor and volunteer celebrated her birthday in the company of Maher children on 12th

and 14th February 2020, respectively at Vadhu and Vatsayadham. At Vadhu, children welcomed her with a cultural programmes featuring Takewondo and 'dhol-tasha' (drums and cymbals). At Vatsalyadham, the celebration included cooking and drawing competitions as well as cultural presentations.

17th anniversary of projects, Sukhasandhya and Vatsalyadham, Avhalwadi (27th February 2020)

The programme featured cultural items which included dance and karaoke presentations by Sukhasandhya women. There were also short speeches by a few beneficiaries. The function was attended Sr. Lucy, Maher staff and volunteers fro Germany.

Interactive meeting on Maher, Satara (3rd March 2020)

The purpose of the meeting was to interact with and give information about Maher to the people in the surrounding villages. Among others the meeting was addressed by Dr. Wolfgang Schwaiger, long time Maher well-wisher who said he had been inspired by Sister Lucy's work in India and was engaged in similar work in Austria. The programme was attended by around 80 villagers.

Garland making workshop, Bijupara (14th May 2020): Children were taught about garland making from pearls. They were guided by Ms Mukta of Tara Children's Home.

Durga-Avinash wedding, Avhalwadi (18th May 2020)

The wedding was celebrated with enthusiasm in the presence of guests and well-wishers whose number had to be restricted due to coronavirus epidemic. Durga and Avinash are respectively the residents of Vatsalyadham and Karunalaya.

Painting Competition, Bijupara (20th May 2020): The competition was held under the guidance of Ms Divya who took lot of efforts for organising the event. A slow and soft music played in

the background while children were at work drawing beautiful paintings.

Karunalaya Hall inauguration, Avhalwadi (25 February 2020)

The hall was inaugurated at the hands of Shri Prakash Dhoka who has been supporting the Karunalaya project since long. Sister Lucy in her speech appreciated the generous donation given by Mr. Dhoka for the construction of the hall. Mr. Dhoka in his speech underlined the importance of the project Karunalaya and appreciated Sister Lucy for taking initiative for this kind of work. Ms. Priti Dhoka, Mr Prakash Dhoka's daughter-in-law, also spoke on the occasion. More than 300 people were present for the function.

Inauguration of the Bharosa Cell (9 March 2020)

Maher Crane Home was one of the NGOs selected to partner with the Bharosa Cell, initiated by the Government of Maharashtra, to help destitute children, women and the elderly. The programme was attended by Mr. Uday Tikekar, Police Superintendent of Satara.

Coronavirus Awareness Program, Ratnagiri (17 March 2020):

Mr Sunil Kamble, Project Director, underlined during the programme the responsibility of each and every citizen to stem the spread of the coronavirus by taking care of themselves as also by cooperating with the authorities in this difficult period.

Prayer for corona warriors, Ratnagiri and all Maher centers

(25 April 2020): The Ratnagiri children and staff paid tributes to the doctors, nurses, police, cleaners and suppliers of essential items who at the great risk to their life were waging a fight against coronavirus. They offered prayers for the safety of these corona warriors as also for the eradication of the virus that has claimed thousands of lives all over the world.

Guidance for the 10th std. students, Ratnagiri (24th & 28th February 2020): Two guidance sessions for the 10th std students were organised separately at Shirur and Perne Phata under the direction of respectively Mr. Sandip Lonkar of BJS College at Wagholi and Mr. Agre of Shriradchandra Pawar School at Vadhu. Both teachers gave very helpful tips to the students as regards the preparation for the examination and use of barcode. Mr. Lonkar's presentation was mainly with regard to algebra and geometry while Mr. Agre's was helpful for English.

Career Guidance Workshop, Vadhu (18th June 2020): Maher social worker Vijay Tawar addressed a very important career guidance workshop for young boys and girls on 18 Jun 2020. Mr Tawar advised the students to explore the vast world of opportunities open to them in modern times. He pointed out that a salaried job was not the only option before them. Every one of them was a mine of excellent qualities. They needed to explore careers suitable to their qualities. He pointed out to the opportunities for business and appealed them to take up entrepreneurial careers.

Prayer and Meditation Workshop, Bakori, Shirur, Kendur (13th June 2020): Around 60 children attended a Prayer and Meditation

Workshop which was guided by Sangita Guldevkar, Suryakant Guldevkar and Rajratan Hivale. The purpose of the workshop was to inculcate in children a regular habit of performing daily prayer and meditation and develop in them the qualities of love, hope and compassion.

Workshop for Hard Skills and Soft Skills, Vadhu (18 June 2020)

Hard skills are learned abilities acquired and enhanced through practice, repetition, and education. Hard skills are important because they increase employee productivity and efficiency and subsequently improve employee satisfaction. Hard skills focus on practical abilities and skills and enable individual to secure job and job satisfaction. On the other hand, soft skills focus on behaviour of the person and are related to his social and communication skills. They include such skills in a person as an ability to get along with others, patience for listening to others and an ability to make the best use of one's time. The participants were guided by Mr. Sujay Nair who stressed the importance of soft skills in achieving success in life.

SPECIAL DAYS

New Year Celebration, Perumpilly, Bijupara, Miraj, Pune (1st January)

The celebration at Perumpilly began on the eve of the New Year day on 31st December 2019. Mr. E. R. Vijayan, the Project Director, presided over the meeting while Mr. Ajith Kumar, Director of Perfect Spoken English Academy, Mulanthuruthy, gave the New Year message. He advised the children to welcome the New Year with all enthusiasm and strive hard to realise their plans for the year. The cultural show went on till 12 midnight which was followed by the cutting of the cake.

The chief guest distributed on the occasion clothes to the children from Maher, Pune.

In Bijupara, Jharkhand, Maher children and staff celebrated the New Year with villagers of Magumanduru. Maher children joined the Magumanduru residents in performing their traditional dance that created an atmosphere of joy and love. The programme was attended by more than 150 people. On the occasion Maher children presented gifts and blankets to the villagers.

At Miraj, children celebrated the New Year Day by undertaking cleaning a cleanliness drive at Khwaja Vasti.

National Youth Day, Bijupara (12th January)

National Youth Day is celebrated on 12 January being the birthday of Swami Vivekananda. The initiative was taken by the Government of India in 1984.

At Bijupara, the gathering was welcomed by Mr. Francis Minz who emphasised freedom with responsibilities. Mr. Aman had organised a quiz competition on the occasion. It consisted of questions on the life and work of Swami Vivekanand. The programme was attended by around 50 children who also discussed the future leadership in our country.

Maker Sankranti, Bijupara, Perne Phata, Kendur, apti (14th January)

On the occasion of this very important festival when people renew their bond of friendship and affection, Maher children at Bijupara

recited prayers for the well-being of the farmers. Befitting the occasion, Ms. Mukta in her speech underlined the significance of kindness and friendship in life. The festivity was attended by as many as 150 people.

At Perne Phata, Sr. Lucy and Hiratai, Mr. Atul Shelke made it a point to perform the haldi-kunku and sankranti vaan (gifts) ceremony for the widows too. It was a departure from the tradition.

Republic Day, Perumpilly, Bijupara, Ratnagiri, Miraj, Pune (25th-26th January)

The Republic Day celebration at Bijupara began with Mr. Francis Minz hoisting the national tricolour at 7.30 in the morning. Mr Minz exhorted children to be always a proud citizen of India which was the largest democracy in the world and which had successfully sustained the democratic values over last 73 years. The programme also featured a small parade by the children.

At Snehabhavan, the Republic Day Celebration was presided over by Mr. Venu Mulanthuruthy (President of Agricultural Co-operative Society) who distributed the dresses to the Maher children. The dresses were donated by the Society of Thuruthikkara.

At Vadhu, kabaddi tournaments were held where the Vadhu, Vadgaonsheri and Bakori teams respectively bagged first, second and third prize. At Vatsalyadham, Maherites participated in an orchestra and dance jointly with the Night Club, Pune.

Vasant Panchami, Bijupara, Ranchi, Goumiya (Jharkhand) (29 January)

Vasant Panchami is a festival that marks the arrival of spring. The festival is dedicated to Saraswati, the goddess of knowledge, language, music and arts. On the day, Maher children at Bijupara took part in the Saraswati Vandana, invoking the blessings of the goddess for their successful academic career. The Vandana was joined by the school children in Huttar as well.

Hutatma Din, Bijupara Ranchi, Gomia (Jharkhand) (Martyr's Day 30 January)

The Bijupara children paid their tributes to the Father of Nation, Mahatma Gandhi on his death anniversary. They were joined by the self help group members in observing the day. The gathering was addressed by Ms. Agini who underlined the importance of truth and non-violence in the life of a nation as also of an individual. The programme was attended by about 150 people.

Shivjayanti, Satara, Miraj, Ratnagiri, Pune (19 February)

The programme was presided over by Ms. Archan Gaikwad and Rajendra Barge of Shetkari Sanghatana who asked the children to emulate Chhatrapati Shivaji's ideals into their life and lead a life of self-respect, confidence and honesty. The jayanti was celebrated at Maher Miraj centre also.

International Women's Day, Vadhu, Avhalwadi, Perumpilly, Ratnagiri, Satara (8 March)

At Vadhu, more than 500 women were present for the celebration of the Women's Day. The programme was presided over by Mr. Ashok Pawar, MLA. A march was taken out from the Sambhaji Maharaj Samadhi to the Maher office at Vadhu, followed by a street play on the coronavirus pandemic. Ms. Tejaswini Pawar and Kalpana Gurav were felicitated on the occasion with the 'Kartrutvavan

Mahila Puraskar' at the hands of Mr. Pawar.

At Avhalwadi too, a march was taken out from Vatsalyadham to Karunalaya. Project Manager Suprabha Alhat gave on the occasion information regarding help centres run by the government for women's protection. Ms. Roopali Kamble spoke about importance of women's unity in their march toward their empowerment. The programme was attended by around 100 women.

At Maher Snehabhavan, Perumpilly, the day was celebrated jointly with Jaihind Anganwadi. Mulanthuruthy ICDS supervisor Ms. Anakha in her keynote speech underlined the importance of education in a woman's life and need to make her self-reliant. She appreciated the work Maher Snehabhavan was doing for the uplift of women. Around 40 people attended the function.

At Ratnagiri, the celebration included paying respects to Savitribai Phule. The Maher social workers and children remembered Savitribai's contribution to the well-being of women and also admired Sister Lucy for taking Savitribai's legacy forward by giving a new lease of life to the hundreds of abandoned and destitute women.

At Satara, two representatives of the Crane company, Neha Karlekar and Vinayak Arekar, visited Maher and addressed the Maherites on the empowerment of women.

Holi celebration, Mumbai, Ratnagiri (10 March)

It was all fun for the Maher Neev children who celebrated Holi with great fervor and enthusiasm. It made a very happy sight seeing them splashing water and colour on each other.

At Ranagiri, children lit a bonfire of waste material collected from the surroundings. Symbolically they burnt and destroyed their bad habits in that bonfire.

Good Friday, Mumbai (10 April)

Neev Home children celebrated the day by keeping a fast which concluded with all children and staff praying together. This was followed by a special dinner.

Mahatma Jyotiba Phule Jayanti, Ratnagiri, Kendur, Shirur (11 April 2020)

On the occasion, the children and the staff paid Jyotiba Phule their deep respects and resolved to follow his teachings. They also resolved to observe social distancing, wear face covering and cooperate with the government in observing lockdown rules. The Jayanti featured a drawing competition for children.

Ambedkar Jayanti, Mumbai, Ratnagiri, Satara, Pune (14 April)

In a meeting on the day, children were told about the life and mission of Dr. Ambedkar, the father of the Indian constitution, leader of the underprivileged and one of India's highly acclaimed intellectuals.

In Ratnagiri, children paid tributes to Dr Ambedkar by praying continuously for two hours. The centre received on the occasion a donation from Maher well-wisher Mr Santosh Ayer.

The Jayanti was also observed at Satara where children spoke about Dr. Babasaheb Ambedkar's work regarding his struggle against social injustice and the evil of the caste system.

World Book Day, Satara, Apti, Shirur (23 April)

The World Book Day is an annual event organized by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) to promote reading, publishing, and copyright. It is noteworthy that Maher workers noted this day and made it a point to observe it involving Maher children and bringing to their notice the importance of books in our life.

The function was organised by Maher at Karandwadi in Satara. Mr. Sandip Mhetre underlined on the occasion the importance of books in our life but regretted that in the internet age, the reading habit had taken a back seat. Pointing out that all great people adopted books to communicate their thoughts to people, he appealed to the children to resolve to form the habit of reading books on the World book Day and enrich their life with the knowledge and information contained within them.

Earth Day, Mumbai, Satara, Vadhu, Awalwadi (25th April)

Earth Day is an annual event celebrated around the world on April 22nd to demonstrate support for environmental protection. First celebrated in 1970, it now includes events coordinated globally by the Earth Day Network in more than 193 countries. The Neev Home children joined the celebration by making earth paintings and praying together.

At Satara, Ms Yogita Mhetre underlined the importance of preserving air, trees and water which we get free from our beloved mother earth and for which we should always be grateful to her.

The meeting also expressed gratitude to the doctors, nurses and other health professionals who had risked their life and were doing their best to stop the spread of the deadly coronavirus.

Worker's Day, Bijupara ,Avalwadi (1 May)

International Workers' Day, also known as Labour Day or May Day, is a celebration of the working classes, initiated by the international labour movement to attract public attention to and focus the problems of workers. In Bijupara a gathering of Maher children was held to inform them about the workers' issues and to express gratitude towards them for their contribution to the well-being of the society. Children mentioned on the occasion the work being done by Maher workers for their welfare and expressed gratefulness to Sister Lucy for leading the team of Maher workers so ably to fulfil her mission. The programme featured a street play performed by the Maher children that highlighted the conditions of workers.

Buddha Pournima, Mumbai, Ratnagiri, Pune (7 May)

Neev Home children observed Buddha Pournima by attending a session on Buddha's life journey and his teachings. Suryaprakash made Buddha's painting which added to the solemnity and serenity of the occasion. The children paid their respects through collective praying.

Prayer was also conducted and respects to Gautam Buddha paid at Ratnagiri by the children and the staff of the Maher Ratnagiri centre.

Mother's Day, Vadhu, Mumbai, Bijupara , Pune (10 May)

The Mother's Day is celebrated all over the world to honour the mother of the family, as well as motherhood, maternal bonds, and the influence of mothers in society.

The celebration of Maher at Vadhu was presided over by Sr. Lucy and Hiratai who underlined the importance of sanskaras in developing one's personality. In her speech, Sr. Lucy pointed out that Maher looks after not only the academic progress of its children but their emotional development as well. Children expressed their deep sense of gratitude toward their mother including the housemothers at Maher.

A cake was cut in celebration of the day at the hands of Sr. Lucy.

In Mumbai, the Neev Home children also celebrated the day by

making a poster and praying together.

At Bijupara, children gathered to pay their respects to their mother. It made the atmosphere emotional since many of Maher children have never enjoyed a mother's love. Children also paid their respects to Sr. Lucy for all that she was doing for them.

Eid, Mumbai, Bijupara, Satara, Miraj, Pune (25 May)

Eid ul-fitr, religious holiday celebrated by Muslims worldwide, was also observed by Neev Home children who drew a rangoli and prayed together irrespective of their own faith.

At Bijupara, the Eid was jointly celebrated by the children of Snehalya, Tara Home and Shanti Niketan Women's Home. Mr. Francis Minz explained at the gettogether the meaning of Ramadan which was to express thanks to Allah for giving Muslims the courage to observe fast for the entire month of Ramadan.

At Ratnagiri, children wished Eid Mubarak to each other and offered their prayers on the occasion. Project Director, Mr Sunil Kamble explained to children the importance of *sarvadharmasamabhav* and of celebrating the festivals of all religions at Maher. The significance of Ramjan Eid was also explained to the children as a part of the celebration.

At Satara, children recited a prayer and resolved to work for the social harmony. They embraced each other and enjoyed the delicious shirkhurma together.

At Maher Vishwadeep, Miraj, children celebrated Eid by conducting a group prayer for the benefit of the health workers and police.

World Environment Day, Ratnagiri, Satara, Miraj (5th June):

The World Environment Day, initiated by the United Nations to promote the awareness and action for the protection of the environment is celebrated every year on 5th June. As part of the celebration, the children at the Ratnagiri centre arranged a march from the Samarth Nagar to Nivli Phata. The participating children carried hand boards with such slogans as "Zade Lava, Zade Jagava" and "Pradushan Tala, Paryavaran Vachava". The march

concluded with the planting of 20 trees in the Maher premises.

At Satara, Ms Yogita Mhetre underlined the importance of preserving trees and protecting the environment. She bemoaned the increasing pollution and tree felling resulting from growing construction activity and urbanisation. She also mentioned the Chipko Movement and how it had led to creation of the public awareness about the environment.

On the occasion children planted saplings in the pots as a symbolic gesture.

At Miraj, children planted medicinal and fruit saplings withn Maher premises.

International Yoga Day, Mumbai, Ratnagiri, Satara, Miraj , Pune (21st June)

The International Day of Yoga has been celebrated annually on 21st June since 2015, following its inception in the United Nations General Assembly in 2014. The children of the Neev Home observed the day under the guidance of the TSS instructor who gave them information regarding various yoga postures and their benefits.

At Ratnagiri, the children and the mentally disturbed women did various yoga postures under the guidance of Mr. Sunil Kamble. They were also given information about the role of yoga and diet in maintaining one's health. The present focus is to keep everyone protected from the coronavirus. This is a difficult period but we do hope it will soon pass away.

At Satara, Ms Yogita Mhetre explained the purpose behind observing the International Yoga Day. She pointed out that the meditation and yoga had proved to be a very effective way to ward off many health disorders and asked the children to perform them regularly. She further said that the importance of yoga had been recognised internationally, particularly with regard to mental relaxation and concentration of mind.

At Miraj, children and women performed yogasanas right at 6am and were addressed by Mr. Abhijit Kamble on the importance of yoga in life.

माहेर वार्तापत्र: जानेवारी ते जून २०२०

मनोगत

जग सध्या अतिशय कठीण काळातून जात आहे. करोना व्हायरसने आतापर्यंत पाच लाखांपेक्षा अधिक लोकांचा जीव घेतला आहे. भारतामध्ये हा आकडा २००००वर गेला आहे. या सर्वांची अखेर कशी होणार आहे हे अजूनही आपल्याला माहित नाहीये. या व्हायरसने खरोखरीच सर्वांना एका पातळीवर आणलं आहे. मग ते गरीब असो वा श्रीमंत, कुरूप वा सुंदर, निरक्षर वा विद्वान, सृष्टी वा मूर्ख, गोरे वा काळे, सत्ताधीश वा निर्बल, सज्जन वा दुर्जन...

माहेरमध्ये राहाणाऱ्यांची संख्या १५००च्या घरात जाते, त्यामुळे याबाबतीत आम्हाला अधिकच काळजी घ्यावी लागली. त्यात जशी अगदी तान्ही मुलं होती तशी ८०च्या पुढे गेलेली वृद्ध मंडळीही होती. त्यामुळे माहेरमध्ये आजाराचा प्रादुर्भाव होणार नाही याची आम्हाला अतिशय काळजी घ्यावी लागत होती. त्याबाबत माहेर कार्यालयाने ताबडतोब सर्वांना सूचना देखील दिल्या होत्या. सुदैवाने आतापर्यंत सर्व ठिक आहे. असेच भविष्यात पण राहो.

लॉकडाऊनमुळे समाजात एकटेपणाची भावना वाढीस लागली आहे. वयस्कर आणि कमकुवत प्रकृती असलेल्यांबाबत हे विशेषतः अधिक खरं आहे. जे लोक आधीच एकटे होते ते तर सध्या आयुष्याच्या अतिशय कठीण काळातून जात आहेत असंच म्हटलं पाहिजे. त्यांना जसा एकटेपणा धास्तावतोय तसंच कोव्हीडचा संसर्ग व मृत्युची शक्यताही धास्तावत आहे. खरोखर हा असा एक आजार आहे की त्यात आजारी माणसाला आपल्या जवळच्या नातेवाईकांपासूनही दूर राहावं लागतं अगदी मृत्यु समोर दिसत असला तरीही.

मला वाटतं मी ज्यांना संरक्षणाच्या चार भिंती म्हणते त्यांचा याबाबतीत खूप महत्त्व आहे. आपली रोगप्रतिकार शक्ती व आपली शारीरिक शक्ती ही संरक्षणाची पहिली भिंत आहे. ती अर्थातच सर्वात महत्त्वाची आहे. पण या भिंतीशिवाय अजून तीन भिंती आहेत. त्या म्हणजे आपली भावनिक शक्ती, मानसिक शक्ती आणि अध्यात्मिक शक्ती. मला वाटतं संरक्षणाच्या या चार भिंती

आपल्याभोवती असतील तर खरोखरच आपण कोणत्याही बाह्य शत्रूचा उत्तमसामना करू शकू.

मला सांगायला अभिमान वाटतो की माहेरमध्ये अगदी स्थापनेपासून आपण या चारी गोष्टींना आपल्या कार्यपद्धतीत महत्त्वाचं स्थान दिलं आहे. प्रार्थनेला माहेर संस्कृतीत पहिल्यापासून महत्त्व आहे. प्रार्थनेमुळे आपली अंतर्गत शक्ती खूप वाढते यावर माझा विश्वास आहे. तसंच आपण मनोग्रस्त महिला व पुरुष यांची काळजी घेत असल्यानं आपल्याला मनुष्य स्वभावाच्या मानसिक बाजूचीही चांगली कल्पना आहे. याबरोबरच अध्यात्मिक शक्तीसाठी आपण मुलांकडून विपश्यना व योग नेहमी करून घेत असतो. मला वाटतं जसं खोलीला चार भिंतींची गरज असते तसं आपल्या आयुष्यालाही या चार भिंतींची गरज आहे.

सध्याच्या या कठीण काळातून आपण नक्कीच बाहेर येऊ यावर माझा विश्वास आहे. कदाचित लॉकडाऊनच्या अनुभवामुळे आपण अधिक शहाणे होऊ वा आपल्या समोरच्या आव्हानांना अधिक चांगल्या प्रकारे तोंड देऊ शकू.

या सर्व काळात माहेर कार्यकर्त्यांवर कामाचा अधिक ताण आलेला आहे. अजूनही हा ताण कायम आहे. त्यांचे मनःपूर्वक आभार! या अवघड काळात माहेरला ज्यांनी ज्यांनी साथ दिली त्या सर्वांचे मी आभार मानते. तंत्रज्ञानाची या काळात मोठी मदत झाली आहे यात शंका नाही. यात मला आनंदाची गोष्ट ही वाटते की आपल्या मुलांनी हे सर्व आधुनिक तंत्रज्ञान छानपणे शिकून घेतलंय. त्यामुळे त्यांना त्यांच्या अभ्यासात खूप मदत होतीय. माझ्या त्यांना मनोमन शुभेच्छा!

सिस्टर लुसी कुरियन

कार्यकारी अध्यक्ष, माहेर

संरक्षणाच्या चार भिंती
सिस्टर लुसी

१.शारीरिक बल: माहेरमध्ये तयार होणारे अन्न नेहमी सात्विक, ताजे व गरम असते. ते खाल्ल्याने आपली प्रकृती चांगली राहाते. मीठाच्या पाण्याने दररोज गुळण्या करा. गरम पाणी प्या आणि तुम्हाला दिलेल्या जीवनसत्वाच्या गोळ्या नियमितपणे घ्या.दररोज योगासने करा. थोडा वेळ उन्हात राहा आणि जेवढे पाणी पीता येईल तेवढे प्या. शरीर स्वच्छ ठेवा. साबणांने हात वारंवार धुवा. व्हायरसचा संसर्ग टाळण्यासाठी दुसऱ्यांपासून कमीतकमी तीन फुटांचे अंतर राखा.

२.भावनिक बल: माहेरच्या सर्व कर्मचाऱ्यांचे तुम्हा सर्वांना प्रेम मिळत असतेच. तुमच्यापैकी ज्यांना नातेवाईक आहेत तेही तुमच्यावर प्रेम करीत असतात. आयुष्यात हे प्रेम फार महत्वाचे आहे. कारण यामुळे तुमचे भावनिक बल वाढते. त्याचा विषाणुंशी प्रतिकार करण्यासाठी निश्चित उपयोग होत असतो.

३. मानसिक बल: करोना विषाणुंची नीट माहिती करून घ्या. त्यामुळे या विषाणुंशी कसा सामना करायचा याबाबत तुमचा आत्मविश्वास वाढेल. त्यामुळे तुमचे मानसिक बलही वाढेल.

४. अध्यात्मिक बल: दररोज प्रार्थना व ध्यानधरणा केल्याने तुमचे अध्यात्मिक बल वाढेल. आपल्याला सध्या आपल्या प्रार्थना स्थळांना जाता येत नाहीये. अशा वेळेस आपली अध्यात्मिक शक्ती आपल्याला उपयोगी पडेल.आपण आपला धीर कधीच सोडता कामा नये.

राष्ट्रीय कार्यालय व महाराष्ट्र

माहेरची रौप्य महोत्सवाकडे वाटचाल

माहेरचा २३वा वर्धापनदिन नेहमीप्रमाणेच अनेक पाहुणे व हितचिंतक यांच्या उपस्थितीत २ फेब्रुवारी २०२० रोजी मोठ्या उत्साहात साजरा झाला. जवाहर नवोदय विद्यालयाचे उपाध्यक्ष श्री सुरेश भुजबळ हे कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी होते.

आपल्या भाषणात श्री भुजबळ यांनी माहेरच्या कार्याचे कौतुक केले व सिस्टर लुसीच्या रूपात आपल्याला ईश्वराचा साक्षात्कार होत असल्याचे सांगितले. सिस्टर लुसींना आपण सर्वांनी सढळ हाताने मदत करून त्यांच्या कार्याला हातभार लावावा असे आवाहन त्यांनी यावेळेस सर्व श्रोत्यांना केले.

यावेळेस शिरूर पंचायतीच्या उपाध्यक्षा श्रीमती सविता पहाड यांनी सरकारी कामात काही मदत लागल्यास ती करण्याचे माहेरला आश्वासन दिले.

माहेरचे वार्तापत्र आणि माहेरची सविस्तर माहिती देणारे विमेन हीलिंग विमेनया पुस्तकाच्या इटॅलियन भाषेतील आवृत्तीचे मुख्य पाहुण्यांच्या हस्ते या वेळी विमोचन झाले. या पुस्तकाच्या भाषांतरकार श्रीमती त्रादुझिओन फोली यांची माहेर विशेष आभारी आहे.

यावेळेस माहेरच्या माजी विद्यार्थ्यांनी माहेरबद्दल त्यांना जी कृतज्ञता वाटते त्याचे प्रतिक म्हणून सिस्टर लुसी यांना दीड लाख रुपयांचा धनादेश दिला. माहेरप्रणितप्रकल्पांना या पैशातून मदत केली जाईल.

या कार्यक्रमात सिस्टर लुसींनी उत्कृष्ट कामगिरीबद्दल माहेरच्या वतीने जे पुरस्कार दर वर्षी दिले जातात त्यांचे वितरण केले. ते पुढील प्रमाणे:

■ उत्कृष्ट माहेर मुलगा: प्रथमेश घिसरे ■ उत्कृष्ट माहेर मुलगी: दिव्या यादव ■ उत्कृष्ट माहेर गृहमाता: सारिका वंजारे ■ उत्कृष्ट माहेर पिता: जीवन थापा ■ उत्कृष्ट माहेर कार्यकर्ता: प्रकाश कोठावळे ■ उत्कृष्ट माहेर बालगृह: करुणालय ■ उत्कृष्ट माहेर कर्मचारी: रमेश चौधरी ■ कर्तृत्ववान माहेर कर्मचारी: विनायक गाडे

या प्रसंगी माहेरच्या काही लाभार्थींची देखील कृतज्ञतापर भाषणे झाली.

१. वडिलांच्या मृत्युनंतर कविता कदम यांनी आपल्या दोन मुलांसह माहेरमध्ये प्रवेश केला. आता ही दोन्हीही मुले १२वीत शिकत असून कौतुकाची गोष्ट म्हणजे स्वतः कविता कदम यांनी मुक्तशालेमार्फत १० ची परीक्षा उत्तीर्ण केली आहे.

२. मद्यपानाच्या आहारी गेलेल्या श्री सुरेश घोलप यांना माहेर कार्यकर्त्यांनी रस्त्यावरून उचलून आणले. माहेरमधून त्यांनी अनेकवेळा पळून जाण्याचा प्रयत्न केला. पण वारंवार केलेल्या समुपदेशनामुळे काही काळाने ते माहेरमध्ये स्थिर झाले.त्यांच्या तिन्ही मुली माहेरमध्ये मोठ्या झाल्या असून त्यातील एक आपला संसार आनंदाने करीत आहे.

३.आईच्या मृत्युनंतर वडीलांना दारूचे व्यसन लागले असताना ऋतुजा भुसे आपल्या दोन भावंडांसमवेत माहेरमध्ये दाखल झाली. प्रथम मुलांचे मन माहेरमध्ये रमत नव्हते. पण नंतर ती माहेरमध्ये स्थिर झाली. आता ऋतुजा जर्मनीमध्ये एक वर्ष शिक्षणासाठी जाणार आहे. तिच्या बहिणीने नर्सिंगचा कोर्स पूर्ण केला असून ती आता साधु वास्वानी हॉस्पिटलमध्ये काम करीत आहे तर भाऊ कॉलेजमध्ये शिकत आहे.

या कार्यक्रमात गौरव जगताप आणि सागर वावरे यांनी आपले जर्मनीमधील अनुभव सांगितले. या दोघांना माहेरने जर्मनीला कौशल्य विकासासाठी पाठविले होते. तसेच प्रथमेश घिसरे व त्याचा भाऊ आदेश ही दोघेही माहेरमध्ये आलेली अनाथ भावंडे आज उच्च शिक्षण घेत आहेत. या सर्वांनी

माहेरबद्दल यावेळेस कृतज्ञता दर्शविली.

या कार्यक्रमाची सुरवात वी टुगेदर चेन्न द वर्ल्डआणि हीच अमुची प्रार्थना अन् हेच अमुचे मागणे या दोन अप्रतिम गाण्यांनी झाली.

वात्सल्यधामच्या प्रमुख सुप्रभा आल्हाट यांनी अखेरीस आभार मानले.

हाच वर्धापन दिन केरळमधील माहेर स्नेहभवनच्या मुलांनी ८ फेब्रुवारी रोजी साजरा केला. सेंट फिलोमेना शाळेचे प्रमुख श्री जॉन एर्नाकूलम यांनी या कार्यक्रमाचे उद्घाटन केले.कार्यक्रमाला आशीर्वाद देण्यासाठी स्वामी सच्चिदानंद भारती उपस्थित होते. येथील सार्वजनिक वाचनालयाचे अध्यक्ष श्री मूलनथुरुथी हे कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी होते.मुले आणि कर्मचारी यांच्याशिवाय या कार्यक्रमाला मुलांचे आईवडील व माहेरचे हितचिंतकही उपस्थित होते.

साताऱ्यात हा वर्धापनदिन ६ फेब्रुवारी रोजी साजरा झाला. यावेळी गेल्या २३ वर्षांमध्ये माहेरने केलेल्या कामाच्या हिराताईनी आढावा घेतला. माहेरचा विद्यार्थी मंगेश पोळ याने जागतिक शांतता आणि अमानुसकी ही माहेरची मूल्ये असल्याचे सांगितले

माहेर विश्वदीपला पाच वर्षे पूर्ण

माहेर विश्वदीप हे माहेरच्या पुणे विभागाबाहेरील एक महत्वाचे बाल व महिला सदन आहे. २५ जानेवारी २०२० रोजी या सदनाने आपला ५वा वर्धापनदिन साजरा केला. या कार्यक्रमाला माहेरची अनेकमित्रमंडळी उपस्थित होती. या कार्यक्रमात भाषण केलेल्या सर्व वक्त्यांनी माहेरच्या कार्याची प्रशंसा केली व माहेर विश्वदीपला शुभेच्छा दिल्या. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष श्री अँटनी राजु यांनी आपल्या भाषणात मानवी हक्कांचे महत्त्व विशद केले व माहेर मानवी हक्क सुरक्षित राहण्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर मदत करत असल्याचे सांगितले.

या कार्यक्रमाला आवर्जून उपस्थित राहिलेले डॉ. जून अँन यांनी सिस्टर लुसींच्या कार्याचा यावेळी गौरव केला आणि त्यांना त्यासाठी एक पुरस्कार देत असल्याचे जाहीर केले. श्री विजय धुमाळ यांनी माहेरला यावेळेस एक वाफ यंत्र व तपमापक भेट दिला.

माहेर लुसी दिदि शाळेचे उद्घाटन

लॉकडाऊनच्या काळात शाळा-कॉलेजे बंद राहात असल्याने मुलांचा अभ्यासक्रम भरून काढण्यासाठी काही पावले उचलणे आवश्यक होते. हे लक्षात घेऊन सिस्टर लुसी यांनी सर्व कर्मचाऱ्यांची सभा बोलाविली व त्यात मुलांचा घरून अभ्यास कसा करून घेता येईल यावर चर्चा केली.

हे उद्दीष्ट समोर ठेवून अगदी अभिनव संकल्पनेवर आधारलेल्या माहेर लुसी दिदि शाळेचे १४ जून २०२० रोजी वात्सल्यधामच्या प्रांगणात हिराबेगम मुल्ला यांच्या हस्ते उद्घाटन झाले. या वेळेस या शाळेचे विद्यार्थी व माहेरचे अनेक हितचिंतक उपस्थित होते. या शाळेचा उद्देश सध्याच्या लॉकडाऊनच्या काळात शाळा बंद असल्याने मुलांचा बुडत असलेला अभ्यास भरून काढणे हा आहे.हा प्रकल्प अर्थातच लॉकडाऊन काळापुरता मर्यादित व केवळ माहेरच्या मुलांसाठीच असेल.

सकाळी ८.३० ते संध्याकाळी ५.३० अशी या शाळेची वेळ असून आप्रपाली अंकुशे व योगेश वाघमोडे हे अनुक्रमे इंग्रजी व मराठी माध्यमाची जबाबदारी पार पाडतील. नेहमीच्या विषयांशिवाय या शाळेच्या अभ्यासक्रमात खेळ व कला (नृत्य, संगीत, तबला, चित्रकला, योगाभ्यास, ध्यान धारणा, घरगुती आणि मैदानी खेळ) यांचाही समावेश असणार आहे.

यावेळेस या शाळेचा विद्यार्थी सूरज गुप्ता याने माहेरच्या या उपक्रमाबद्दल माहेरचे आभार मानले. या शाळेच्या कर्मचारी अरुणा पास्वान यांनी आभार प्रदर्शन केले.

माहेरतर्फे कोरोनाव्हायरसच्या विरोधी ताबडतोबीची उपाययोजना

सध्या जगात कोरोनाव्हायरसमुळे हाहाकार झालेला आहे. या आजारामुळे मृत झालेल्यांची संख्या आता ६ लाखांच्या आसपास गेली आहे. माहेरमध्ये या आजाराचा संसर्ग होऊनये म्हणून माहेरने ताबडतोब पावले उचलली.त्यापैकी काही पुढीलप्रमाणे:

- माहेरला भेट देणाऱ्या पाहुण्यांवर तसेच माहेरमधून बाहेर जाणाऱ्या माहेरनिवासींवर बंधने.
- या आजाराची माहिती देण्यासाठी जाणीव कार्यक्रम, पथनाट्ये, लघुपट यांचे आयोजन.
- साबण, टॉवेलस, मास्क इत्यादींचा माहेरनिवासींना ताबडतोब पुरवठा.
- संसर्ग टाळण्यासाठी किराणा मालाचा आवश्यक प्रमाणात पुरवठा.
- शक्य असेल तेथे कर्मचाऱ्यांना घरून काम करण्यास परवानगी. त्यांच्यासाठी व्हिडीओ कॉन्फरन्सची सोय.
- रोग प्रतिकारशक्ती वाढविण्यासाठी माहेरनिवासींसाठी जीवनसत्वाच्या गोळ्यांचा पुरवठा.
- जेवण, भाज्या व फळे यांच्या गुणवत्तेवर नियंत्रण.
- तातडीच्या शुश्रूषेसाठी वेगळ्या खोलीची सोय.परिसर स्वच्छता.

■ नीतीधैर्य व धीर टिकवून ठेवण्यासाठी प्रार्थना.

माहेरतर्फे स्थलांतरित कामगारांना मोठ्या प्रमाणात मदत

२५ मार्च रोजी काही स्थलांतरित कामगार माहेर कार्यालयाच्या दरवाजापाशी जेवणासाठी विनंती करीत होते. ते पाहून माहेर कार्यकर्त्यांनी ताबडतोब अन्न शिजवून त्यांच्या जेवणाची व्यवस्था केली. परिणामी कार्यकर्त्यांनी ८५ किमी च्या परिसरात ज्या ज्या ठिकाणी माहेर काम करीत आहे तेथे जाऊन चौकशी केली. यात भिकाऱ्यांच्या वस्त्या, वीटभट्टी कामगार, स्थलांतरित कामगार, झोपडपट्ट्या, आदीवासी वस्त्या यांचा समावेश होता.

यानंतर माहेर कार्यकर्त्यांनी मोठ्या प्रमाणात नाश्ता, दुपारचे व रात्रीचे जेवण तयार करण्यास सुरवात केली. माहेरच्या निरनिराळ्या केन्द्रांवर दररोज ४०० ते ६०० लोकांच्या जेवणाची त्यामुळे सोय होऊ लागली. याचबरोबर गरजूंना मास्कही पुरविण्यात आले. या कामगारांची स्थिती खरोखर अतिशय दयनीय अशी होती.

आतापर्यंत माहेरने सुमारे ६००० कुटुंबे म्हणजेच साधारण २४००० व्यक्तींच्या जेवण-खाण्याची सोय केली आहे. या माहेरच्या उपक्रमाला अनेक स्थानिक व विदेशी स्वयंसेवकांचा हातभार लागला आहे. माहेर या सर्वांची ऋणी आहे.

लॉकडाऊनची दुःखे कमी करण्यासाठी माहेर कार्यकर्त्यांची मोठी मोहीम

माहेरच्या परिसरातील गावांमध्ये माहेरचे कार्यकर्ते मोठ्या प्रमाणावर लॉकडाऊनमुळे होणाऱ्या अडचणी कमी करण्यासाठी प्रयत्न करीत आहेत. यासाठी ते रेशनवर मिळणारे धान्य तसेच घरगुती आवश्यक वस्तुंचे वितरण लोकांमध्ये करीत आहेत. शिरमधील पारधी समाज, ठाकरवस्तीतील निवासी तसेच आजुबाजुच्या गावातील लोकांना याचा फायदा झाला आहे. यात कोरेगाव भीमा, डिंग्रजवाडी, जतेगाव, पाबळ, मुखई, आपटी, केसनंद, लोणीकंद, वाघोली, वडगावशेरी, पुणे शहर, पिंपळे जगताप, शिरापुर, वडु बुद्रुक, फुलगाव, देहू, केंदूर, बाकोरी, मिरज व रत्नागिरी या गावांचा समावेश आहे. एकंदर लाभार्थींची संख्या ४००० असून ते २१ गावांमध्ये विभागलेले आहेत.

या कामासाठी पुढील माहेर कार्यकर्त्यांची मदत झाली: अतुल शेळके, विष्णु सूर्यवंशी, सुशील पोहेकर, रमेश चौधरी, प्रकाश कोठावळे, विजय तवर, राजेन्द्र साकोरे, प्रफुल्ल सरदार, आनंद सागर, हरीष अवचर, विनायक गाडे, सुजय नायर, मदन सोनावणे, प्रसनजित गायकवाड, विक्रम भुजबख, रमेश दुतोंडे, सिस्टर मिनी आणि इतर अनेकजण. वाटलेल्या वस्तु व धान्यामध्ये तांदूळ, साबण, तेल, डाळी, साखर, पोहे, दाणे, मास्क, कापडी पिशव्या, हातरुमाल अशा वस्तुंचा समावेश होता. यासाठी माहेरच्या अनेक हितचिंतकांची मदत झाली. माहेर त्यांची अतिशय आभारी आहे.

माहेरतर्फे मानसिक आरोग्यावर कार्यशाला

लॉकडाऊनच्या काळात मानसिक आरोग्याबाबत काळजी करण्यासारखी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. या काळात माहेरने मानसिक आरोग्यावर दोन कार्यशाला घेतल्या.

आव्हळवाडी: वात्सल्यधाम ही मनोग्रस्तांसाठी काम करणारी संस्था आहे ही गोष्ट लक्षात घेऊन माहेरने २३ फेब्रुवारी २०२० रोजी वात्सल्यधामच्या कर्मचाऱ्यांसाठी मानसिक आरोग्यावर एक कार्यशाला घेतली. या कार्यशालेत सर्व सहभागींना मनोग्रस्त व्यक्तींची कशी काळजी घ्यावी याबद्दल माहिती देण्यात आली.

यासाठी वैद्यकीय सामाजिक कार्यकर्त्या वर्षा जाधव व वात्सल्यधामच्या प्रमुख सुप्रभा आल्हाट यांचे मार्गदर्शन लाभले. या कार्यशालेत सहभागींचे निरनिराळे गट करण्यात आले व त्यांना आढळलेल्या मानसिक प्रश्नांची चर्चा करण्यास सांगितले.

या कार्यशालेला ३९ गृहमाता, काळजीवाहक व माहेर कर्मचारी उपस्थित होते. या सर्वांनी त्यांच्या अनुभवाच्या आधारे या कार्यशालेतील विविध चर्चांमध्ये मोठ्या उत्साहात भाग घेतला.

वडु: ही कार्यशाला माहेर कार्यकर्ते श्री रमेश दुतोंडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली १५ ते १७ जून २०२० अशी तीन दिवस वडु येथे चालली. यात २४ माहेर मुला-मुलींनी भाग घेतला होता. सध्याच्या कोरोनाव्हायरसच्या काळात अशा कार्यशालेचे विशेष महत्त्व आहे कारण या काळात एकटेपणाच्या भावनेमुळे मानसिक आरोग्याचे अनेक प्रश्न निर्माण झाले आहेत. या कार्यशालेत मानसिक आजारारी लक्षणे व त्यावर उपाय यावर चर्चा झाली.

याबाबत श्री दुतोंडे यांनी मानसिक आजारारी पुढीलप्रमाणे लक्षणे सांगितली.

अ. वर्तनविषयक लक्षणे: १. छंदांमध्ये रस कमी होणे २. कुटुंबातील संवादात घट. ३. दररोजच्या कामात रस न वाटणे. ४. स्वतःच्याच विचारात व्यग्र राहणे. ५. मनाच्या एकाग्रतेचा अभाव व एकटे राहण्याकडे कल.

ब. शारीरिक लक्षणे: १. इतरांशी संभाषण टाळण्याकडे व संभाषण केल्यास अतिशय हळू आवाजात बोलण्याकडे कल. २. भूक नसणे. ३. दमल्यासारखे वाटणे.

क. मानसशास्त्रीय लक्षणे: १. सतत नैराश्य व चिंतेची भावना. २. स्वतःला इजा करण्याची किंवा

स्वतःचे जीवन संपविण्याची इच्छा. ३. एकंदरीत उत्साहाचा अभाव.

घरगुती उपाय: १. दररोज कमीत कमी ३० मिनिटे व्यायाम. २. योग व ध्यानधारणा. ३. आपली मित्रमंडळी व कुटुंबीय यांच्याबरोबर दररोजच्या गोष्टी 'शेअर' करणे. ४. सतत हसतमुख राहणे व आपला पेहराव व व्यक्तीमत्त्व प्रसन्न ठेवणे.

बालवाडी व अभ्यासिका सांस्कृतिक महोत्सवाला मोठा प्रतिसाद

११ बालवाडी व ७ अभ्यासिका यांनी आयोजित केलेल्या या सांस्कृतिक महोत्सवाला सुमारे ४०० मुले व कलाकार हजर होते. केंदूर येथील आनंद बालसदन मध्ये उषालय व विद्याधन या प्रकल्पांखाली हा उत्सव साजरा करण्यात आला होता. आईवडील दिवसा कामासाठी बाहेर पडले असता त्यांच्या मुलांच्या शिक्षणासाठी माहेरने अनेक बालवाड्या सुरू केल्या आहेत. तसेच शाळा-कॉलेजमध्ये जाणाऱ्या मुलांना अभ्यासावर आपले मन केन्द्रित करता यावे म्हणून माहेरने अभ्यासिका सुरू केल्या.

या महोत्सवात बालशिक्षण, आदर्श, आशा, नवक्षितीज व श्रद्धा या बालवाड्यांनी तर आदर्श, दिव्या, रोशनी व जिज्ञासा या अभ्यासिकांनी भाग घेतला होता. केंदूर सरपंच मनिषा थिटे या महोत्सवाच्या अध्यक्षपदी होत्या. त्यांनी सहभागी बालवाडी व अभ्यासिकांच्या कार्याचे कौतुक केले.

या महोत्सवात नृत्य व पेहराव स्पर्धा आयोजित करण्यात आल्या होत्या.

माहेर युवा शिबीरात अनेक उपक्रमांची रेलचेल

१० ते १६ मार्च या काळात झालेल्या या शिबीराला ४८ युवक-युवती हजर होते. शिबीराच्या काळात या सर्वांना अनेक उपक्रमांमध्ये भाग घेण्याची संधी मिळाली.

युवक-युवतींना आपले व्यक्तीमत्त्व विकसित करण्याची संधी देणे हे या शिबीराचे उद्दीष्ट होते. आव्हळवाडीचे उपसरपंच श्री विक्रम कुटे यांच्या हस्ते या शिबीराचे १० मार्च २०२० रोजी उद्घाटन झाले. शिबीर संयोजकांनी या शिबीरात अनेक उपक्रम अतिशय यशस्वीरीत्या राबविले. त्याबद्दल त्यांचे कौतुक केले पाहिजे. त्यापैकी काही पुढील प्रमाणे:

१. सेवाभावी उपक्रम: माहेरमधील वयस्कर व मनोग्रस्त व्यक्तींना मदत करणे हा या शिबीरातील सेवाभावी उपक्रमांचा एक भाग होता. या गोष्टी करताना मुलांनी या लोकांच्या अडचणी, त्यांची मनोवृत्ती पण समजावून घेण्याचा प्रयत्न केला. त्यांच्याबरोबर खेळांचे आयोजन देखील केले होते. त्यावेळेस त्या सर्वांच्या चेहऱ्यावरचे हसू पाहून सहभागींनाही आनंद वाटत होता.

२. गट-चर्चा: माहेर वंचितांसाठी करीत असलेले काम, कुटुंबाचे आपल्या आयुष्यातील महत्त्व, युवा प्रश्न असे अनेक विषय मुलांनी गट चर्चेसाठी निवडले होते. अशा गट चर्चांमुळे एखाद्या विषय दुसऱ्यांना पटवून देण्याचे कौशल्य मुलांच्या अंगी येते तसेच मनात एखाद्या विषयाबद्दल असणाऱ्या शंकेचे समाधानही होते.

३. वैषयिक प्रश्नांवर चर्चासत्र: सोलापूरच्या सारथी युवा प्रतिष्ठानाचे संस्थापक श्री. रामचंद्र वाघमारे यांनी या चर्चासत्राची सुरवात केली. सहभागींची स्त्री-पुरुष अशा गटांमध्ये विभागणी केल्यामुळे संवादात मोकळेपणा आला. श्री वाघमोडे यांनी आपल्या भाषणात समलिंगी संबंधांवरही प्रकाश टाकला.

४. शारीरिक उपक्रम: शिबीरात सहभागींना शारीरिक हालचालीचे महत्त्व सांगण्यात आले. या उपक्रमांमध्ये झाडांभोवती आळी करून त्यात खत घालणे, शेतीविषयक काम, कचरा-व्यवस्थापन आणि परिसर स्वच्छता यांचा समावेश होता.

५. चित्रपट: करमणूक व संदेश अशा दोन्ही उद्देशांनी शिबीरात काही चित्रपटदाखविण्यात आले. यापैकी एक चित्रपट होता ७२मैलएक प्रवास. चित्रपटांतर त्यावर चर्चा घेण्यात आली.

६. पाककौशल्य: माहेरमधील गृहमाता, मनिषा भोसले आणि सुजाता साळवे, यांनी सहभागींना काही आवश्यक ते पदार्थ करायला शिकविले. त्यात भाकरी, चटणी, चिकन, अंडा करी व भजी अशा नेहमी केल्या जाणाऱ्या पदार्थांचा समावेश होता. त्या दिवसाचे जेवण खूपच स्वादिष्ट झाले होते.

७. योग, ध्यानधारणा व व्यायाम: शिबीरात मुले दररोज सकाळी ६ ते ७ व्यायाम करीत असत. त्यात बुंबा डान्स आणि पादत्राणे न घालता निसर्गात पदभ्रमण यांचा समावेश होता.

८. दुसऱ्यांचे ऐकून घेण्याबाबतचा खेळ: आपले लोकांनी ऐकून घ्यावे याबद्दल सर्वच उत्सुक असतात. पण दुसऱ्यांचे म्हणणे ऐकून घेण्यासाठी मात्र त्यांना वेळ नसतो. अशा प्रकारे दुसऱ्यांचे ऐकून घेणे किती महत्त्वाचे असते हे कळण्यासाठी सहभागींनी एक खेळ खेळला की ज्यात त्यांनी दुसऱ्यांचे ऐकले पण ते लगेच इतरांना न सांगता गुप्त ठेवले.

९. नेतृत्वाबाबत उपक्रम: शिबीर संयोजकांनी सहभागींकडून शिबीराच्या अनेक उपक्रमांमध्ये त्यांचा सहभाग घेतला. काही सत्रांमध्ये नेतृत्वाला आवश्यक असे वक्तृत्व, कार्यक्रम संयोजन व व्यवस्थापन या गुणांच्या विकासावर भर दिला होता.

१०. मानसिक विश्रांती: या प्रयोगात सहभागींना ५ मिनिटे ध्यान करावयास सांगितले व या ५

मिनिटमध्ये त्यांनी आपल्या आयुष्यातील चढ-उतारांचे मनोरेखाटन करावयाचे होते. त्यानंतर त्यांनी या रेखाटनाबाबत एकमेकांशी वार्तालाप केला. त्यामुळे त्यांना बरीच भावनिक व मानसिक स्वस्थता अनुभवायला मिळाली.

११. कृतज्ञतेची भावना: या उपक्रमात मुलांना ज्या व्यक्तींबद्दल कृतज्ञता वाटते त्यांची चित्रे त्यांना जमिनीवर काढायला सांगितले. अशा व्यक्तींमध्ये अर्थातच आई-वडील, मित्र-मैत्रीणी, शिक्षक, सिस्टर लुसी इत्यादींचा मुलांनी समावेश केला. त्यानंतर मुलांनी जमिनीवर गुढे ठेकून त्यांना वंदन केले. यात माहेर कार्यकर्ते सुजय नायर व मीना भागवत यांनी मुलांचे पाय धुतले. या सर्वांमुळे वातावरण कृतज्ञता व भावना यांनी भरून गेले.

१२. महिलांच्या प्रश्नांवर परिसंवाद: स्त्रियांच्या प्रश्नांचे गंभीर स्वरूप लक्षात घेऊन या विषयावर एक स्वतंत्र परिसंवाद ठेवण्यात आला. यात मुलांनी उत्साहाने भाग घेतला. बलात्कार करणाऱ्यांना फाशीची शिक्षा असावी का नाही यावर देखील अनेक सहभागींनी आपली मते मांडली.

१६ मार्च २०२० रोजी शिबीराची सांगता झाली. यावेळेस सिस्टर लुसी व हिराताई अध्यक्ष होत्या. या शिबीरासाठी अनेकांनी कष्ट घेतले. त्यात सिस्टर लुसी व हिराताई यांच्याशिवाय रमेश दुतोंडे, सिस्टर मिनी, अनिता दुतोंडे, सुप्रभा आल्हाट, हरीष अवचर, मंगेश पोळ, गौस सय्यद, मीना भागवत, सुजय नायर, प्रसनजीत गायकवाड, सायली लोंढे, आम्रपाली अंकुशे आणि विक्म भुजबळ यांचा समावेश होता. माहेर या सर्वांचे आभारी आहे.

आदर्श गमंत शाळा व अभ्यासिकेचे उद्घाटन

जवळ जवळ ४०० लोकांच्या उपस्थितीत पेरणे फाटा येथील गमंत शाळा व अभ्यासिका यांचे १ फेब्रुवारी २०२० रोजी उद्घाटन झाले. या जागी माहेरचे काम सुमारे गेली १२ वर्षे चालू आहे. ही शाळा व अभ्यासिका या दोन्हीही आता नवीन बांधलेल्या जागेत स्थलांतरीत झाल्या आहेत. यावेळेस जोर्ड शार्फ, गेरीट लिउ, लिंडा किंग व बर्नी हिल हे विदेशी स्वयंसेवक उपस्थित होते. त्यांच्या हस्तेच या नवीन वास्तूचे आणि प्रकल्पाचे उद्घाटन झाले. यावेळेस सिस्टर लुसी व हिराताई पण हजर होत्या. माहेरच्या प्रथेप्रमाणे या कार्यक्रमातही विविध धर्मांच्या प्रार्थना झाल्या.

अतुल शेळके व निलोफर शेख यांनी या प्रकल्पांची माहिती दिल्यानंतर देणगीदार श्री जोर्ड शार्फ यांचा शाल व श्रीफळ देऊन सत्कार करण्यात आला. याचबरोबर एका आगीत ज्यांचे स्वतःचे घर जळाले अशा श्री राजेश खलसे यांना यावेळी काही नित्योपयोगी वस्तु देण्यात आल्या. या प्रकल्पासाठी ज्या माहेर कार्यकर्त्यांनी काम केले त्यांचाही या प्रसंगी सत्कार करण्यात आला.

अभ्यासिका व गमंत शाळेच्या विद्यार्थ्यांच्या प्रार्थनेने या कार्यक्रमाची सांगता झाली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन गौस सय्यद यांनी तर आभार प्रदर्शन श्री रमेश दुतोंडे यांनी केले.

कॅफच्या सहकार्याने कौशल्य विकास अभ्यासक्रम संपन्न

महिलांना विविध कौशल्ये शिकवून त्यांना आर्थिक दृष्ट्या स्वावलंबी करणे तसेच एकंदरीत आयुष्याबद्दलचा त्यांचा आत्मविश्वास वाढविणे यासाठी माहेरकडून सतत प्रयत्न होत असतात. या प्रयत्नात माहेरला कॅफ या संस्थेची अतिशय मोलाची मदत होत असते.

या दृष्टीने माहेरने १५ ऑक्टोबर २०१९ ते १७ फेब्रुवारी २०२० या कालावधीचा एक 'ब्युटी पार्लर कोर्स' शिक्रापुर येथे आयोजित केला होता. हा कोर्स यशस्वीरीत्या पूर्ण केलेल्या पाच महिलांना १२ फेब्रुवारी २०२० रोजी प्रमाणपत्रे वाटण्यात आली.

या वर्गाच्या प्रशिक्षक म्हणून श्रीमती कल्पना गुर्व यांनी काम केले. या प्रसंगी पाकस्पर्धा व 'ब्रायडल मेक-अप' स्पर्धेतील सहभागींनाही बक्षीसे देण्यात आली.

याशिवाय कॅफच्या सहकार्याने माहेरने दोन शिवणकाम वर्ग १४ ऑक्टोबर २०१९ ते १७ फेब्रुवारी २०२० आणि २३ ऑक्टोबर २०१९ ते ३१ जानेवारी २०२० या काळात आयोजित केले होते.

या कोर्सची प्रमाणपत्रे १७ फेब्रुवारी २०२० आणि २३ ऑक्टोबर २०१९ या दिवशी वाटण्यात आली. या वर्गाच्या प्रशिक्षक म्हणून श्रीमती वर्षा भोर व श्रीमती सुवर्णा गुगले यांनी काम केले. दोन्ही प्रसंगी या वर्गातील सहभागी महिलांनी माहेरचे आभार मानले.

या वर्गाच्या पूर्वी विद्यार्थिनी असलेल्या व या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षा श्रीमती पार्वती क्षीरसागर यांनी या कोर्समुळे आपल्या आत्मविश्वासात कशी वाढ झाली ते सांगितले. त्या स्वतः भीमा-कोरेगाव येथे यशस्वीपणे शिवण वर्ग चालवित आहेत. माहेरच्या या विभागाच्या प्रमुख श्रीमती शर्ली अँटनी यांनी याप्रकल्पांना मार्गदर्शन दिले.

गृहमाता व इतर यांच्यासाठी पाककौशल्याचे वर्ग

माहेरमधील गृहमाता हा माहेरचा एक महत्त्वाचा घटक आहे. त्यांच्यावर त्यांच्याकडे असलेल्या लहान मुलांच्या बौद्धिक, मानसिक व शारीरिक विकासाची मोठी जबाबदारी असते. त्यासाठी त्यांनी मुलांना सात्विक जेवण दिले पाहिजे यावर माहेर नेहमी भर देते. यासाठीच १८ ते २६ जून २०२० या कालात माहेरने गृहमाता आणि इतर महिला व मुले यांना एका वर्गाद्वारे प्रशिक्षण दिले. शर्ली अँटनी व तेजस्विनी पवार यांनी या वर्गाचे आयोजन केले होते. त्यात तांदूळ व उडीद पीठाच्या चकल्या, रोझ कुकीज, अंडा बिर्याणी, चिकन करी, पाणी पुरी आणि पोळ्या या पदार्थांचा समावेश होता. यात

प्रत्येक सत्राला १५ ते २० जण हजर होते.

मुंबई

लॉकडाऊनमध्ये मुलांकडून मोठ्या प्रमाणात तंत्रज्ञानाचा वापर

लॉकडाऊनमुळे काही चांगल्या गोष्टी पण झाल्या आहेत. त्यातील एक म्हणजे लॉकडाऊनमुळे शिक्षक व विद्यार्थ्यांना मोठ्या प्रमाणात अधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करणे भाग पडले आहे. मुंबईच्या नीव बालसदनामधील मुलांनी यात चांगली प्रगती केली आहे.

- येथील शाळेने मुलांचे व्हॉट्सअप गट तयार केले आहेत. त्यावर मुलांना शिक्षक दरोजचा गृहपाठ पाठवतात व मुले पण फोटो काढून आपली उत्तरे शिक्षकांना पाठवतात.
- बोली इंग्रजी, सर्जनशील लेखन, ओरिंगामी, हस्तव्यवसाय, नृत्य, योग व व्यायाम, छायाचित्रण इत्यादी कला शिकण्यासाठीही मुले ई-लर्निंगचा मोठ्या प्रमाणावर वापर करू लागली.
- व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगच्या द्वारे शाळेचे कर्मचारी मुलांवर लक्ष ठेवून असतात. त्यामुळे शाळा बंद असली तरी मुलांशी संपर्क चालू असतो.
- वृत्तपत्र वाचन व चर्चा पण अशा प्रकारे होत असते.

पदपथावरील कुटुंबांना नीव बालसदनाच्या मुलांकडून रेशन धान्य

नवी मुंबईमधील अशा १६ कुटुंबांना नीव बालसदनामधील मुलांनी धान्य दिले. यात तांदूळ, तेल, साखर, साबण, डाळव खोबरेल यांचा समावेश होता. श्री किशोर या हितचिंतकाने यासाठी आर्थिक मदत केली.

संक्षिप्त वृत्त

प्लास्टिक वापराविरुद्ध माहेरची मोहीम, कोरेगाव-भीमा, आपटी, पेरणे फाटा, वाघोली (जानेवारी-फेब्रुवारी २०२०)

माहेरचे कार्यकर्ते प्रसनजीत गायकवाड यांनी माहेरमधील युवकांचा एक गट तयार केला व वर उल्लेखिलेल्या गावांमध्ये प्लास्टिकच्या विरोधात पथनाट्ये व सामूहिक गाणी यांच्या मार्फत गावकऱ्यांचे प्रबोधन केले.

माहेरच्या मुलांचा मिलेनियम मॅरॅथॉनमध्ये भाग, पुणे (१८ जानेवारी २०२०)

शिवाजीनगर पोलिस मैदानावर झालेल्या या स्पर्धेत माहेरमधील ५ ते १० वर्षे वयोगटातील ४० मुलांनी भाग घेतला. ऑलिंपिक चॅंपियन पी. टी. उषाने या कार्यक्रमाचे उद्घाटन केल्यामुळे मुलांना तिच्याबरोबर पळण्याची संधी मिळाली. कार्यक्रमाच्या संयोजकांनी माहेरच्या कार्याचा गौरव करून माहेर प्रतिनिधींना एक स्मृतिचिन्ह भेट दिले.

महिलांच्या प्रश्नांवर जाणीव कार्यक्रम, मिरज (२२ जानेवारी २०२०)

श्रीमती किर्ती महाजन व सुनिता दुल्लुबुलु या मिरज इनर व्हीलच्या कार्यकर्त्यांनी महिलांशी त्यांचे प्रश्न व हक्क, त्याबाबतच्या कायदेशीर तरतुदी यावर संवाद साधला.

बर्नी हिल यांचा वाढदिवस, वडु, वात्सल्यधाम (१२, १४ फेब्रुवारी २०२०)

माहेरच्या अनेक वर्षांच्या हितचिंतक व स्वयंसेविका श्रीमती बर्नी हिल यांच्या वाढदिवशी मुलांनी वदुत त्यांचे ढोल-ताशा वाजवून स्वागत केले. वदुतील कार्यक्रमात मुलांनी तायकोंदो सादर केला तर वात्सल्यधाममधील कार्यक्रमात पाक व चित्रकला स्पर्धा आयोजित केल्या होत्या.

सुखसंध्या व वात्सल्यधाम प्रकल्पाचा १७वा वाढदिवस, आन्वळवाडी (२७ फेब्रुवारी २०२०)

सुखसंध्यामधील वयस्कर महिलांनी या प्रसंगी नृत्य व काराओके संगीत सादर केले. काही लाभार्थीनी यावेळेस आपली मनोगते मांडली. कार्यक्रमात सिस्टर लुसी, माहेर कर्मचारीव जर्मनीतून आलेले स्वयंसेवक हजर होते.

गावकऱ्यांबरोबर सिस्टर लुसी व श्वेगर यांचा वार्तालाप, सातारा (३ मार्च २०२०)

साताच्याभोवती असलेल्या ग्रामीण भागातील जनतेला माहेरची माहिती देणे हा या सभेचा उद्देश होता. श्री. वुल्फगँग यांनी सिस्टर लुसी आपली प्रेरणा असल्याचे सांगून ऑस्ट्रीयातही आपण माहेरच्या धर्तीवरील चाललेल्या कामात आपल्याला गुंतवून घेतल्याचे सांगितले. या कार्यक्रमाला सुमारे ८० ग्रामस्थ हजर होते.

हार करण्यासाठी कार्यशाला, बिजुपाडा (१४ मे २०२०): या कार्यशालेत मोत्यांपासून हार कसे करायचे हे शिकविण्यात आले. तारा बालसदनच्या श्रीमती मुक्ता यांनी याबाबत मार्गदर्शन केले.

दुर्गा-अविनाश विवाह, आन्वळवाडी (१८ मे २०२०)

कोरोनाव्हायरसच्या साथीमुळे या विवाहाला अतिशय मोजकी मंडळी उपस्थित होती. पण त्यांनी अतिशय उत्साहाने हा कार्यक्रम आयोजित केला होता. दुर्गा व अविनाश हे अनुक्रमे वात्सल्यधाम व करुणालय सदानांचे निवासी आहेत.

चित्रकला स्पर्धा, बिजुपाडा (२० मे २०२०): या स्पर्धेसाठी श्रीमती दिव्या यांचे मार्गदर्शन

लाभले. मुले चित्रे काढत असताना मागे सुंदर संगीत लावण्यात आले होते.

करुणालय सभागृहाचे उद्घाटन, आव्हळवाडी (२५ फेब्रुवारी २०२०)

करुणालय प्रकल्पाला बरीच वर्षे मदत करीत असणारे श्री. प्रकाश धोका यांच्या हस्ते हा सभागृहाचे उद्घाटन झाले. सिस्टर लुसींनी आपल्या भाषणात या सभागृहाच्या बांधकामासाठी आर्थिक साहाय्य केल्याबद्दल श्री धोका यांचे आभार मानले. श्री धोका यांनी अशा प्रकारच्या कामासाठी पुढाकार घेतल्याबद्दल सिस्टर लुसींचे अभिनंदन केले. श्री धोका यांची सून श्रीमती प्रिती धोकाही यावेळेस बोलल्या. सुमारे ३०० जण या कार्यक्रमाला हजर होते.

भरोसा कक्षाचे उद्घाटन (९ मार्च २०२०)

महाराष्ट्र सरकारने ९ मार्च रोजी बेघर स्त्रिया, मुले व वृद्ध यांच्यासाठी भरोसा नावाचा कक्ष सुरू केला आहे. या कक्षाबरोबर काम करण्यासाठी माहेरची निवड झाली आहे. साताऱ्याचे पोलिस अधिक्षक श्री उदय टिकेकर या कार्यक्रमाला अध्यक्ष म्हणून आले होते.

करोनाव्हायरस जाणीवकार्यक्रम, रत्नागिरी (१७ मार्च २०२०): या कार्यक्रमात प्रकल्प प्रमुख श्री सुनिल कांबळे यांनी करोनाव्हायरस पसरू नये म्हणून जबाबदारीने वागण्याचे प्रत्येक नागरिकाचे कर्तव्य असल्याचे सांगितले

करोना योद्ध्यांसाठी प्रार्थना, रत्नागिरी (२५ एप्रिल २०२०): करोनाच्या काळात अतिशय धैर्याने वागणारे डॉक्टर, परिचारीका, पोलिस, स्वच्छता कर्मचारी, अत्यावश्यक सेवांचे पुरवठादार या सर्व करोना योद्ध्यांच्या आरोग्य आणि सुरक्षितता यासाठी माहेरच्या मुलांनी एका कार्यक्रमात एक प्रार्थना म्हटली.

१०वीच्या मुलांना मार्गदर्शन, रत्नागिरी, (२४ व २८ फेब्रुवारी, २०२०): शिरूर व पेरणे फाटा येथे १० वीच्या मुलांना मार्गदर्शन करण्यासाठी दोन वेगवेगळ्या कार्यशाळा घेतल्या. यासाठी बी.जे.एस. कॉलेजचे प्रा.संदीप लोणकर व शरदचन्द्र पवार हायस्कूलचे श्री. आंग्रे यांनी मार्गदर्शन केले. परीक्षेची पूर्वतयारी व बारकोडचा वापर या संबंधात त्यांनी काही महत्वाच्या सूचना केल्या. श्री लोणकर व श्री आंग्रे यांनी मुलांना अनुक्रमे बीजगणित व भूमिती, आणि इंग्रजी याबद्दल माहिती दिली.

करीअर मार्गदर्शन कार्यशाळा, वडु (१८ जून २०२०): या कार्यशाळेत माहेर कार्यकर्ते श्री. विजय तवर यांनी माहेरमधील तरुण मुला-मुलींना मौलिक मार्गदर्शन केले. आधुनिक काळात उपलब्ध असलेल्या अगणित संधींचा फायदा घेण्याचे त्यांनी मुलांना आवाहन केले. आपल्या भवितव्यासाठी केवळ पगारी नोकरी हाच पर्याय नसून स्वतंत्र व्यवसाय करण्यासाठीही अनेक क्षेत्रे मुलांना उपलब्ध असल्याचे ते म्हणाले. आपल्यापैकी प्रत्येकाकडे अनेक गुण असून ते शोधून त्याप्रमाणे प्रत्येकाने आपले भवितव्य घडवायचे आहे.

प्रार्थना व ध्यान कार्यशाळा, बाकोरी (१३ जून २०२०): मुलांमध्ये दररोज प्रार्थना म्हणण्याची व ध्यान करण्याची सवय लावणे हे या कार्यशाळेचे प्रमुख उद्दीष्ट होते. या कार्यशाळेसाठी संगिता गुलदेवकर, सुर्यकांत गुलदेवकर व राजरतन हिवाळे यांचे मार्गदर्शन लाभले. या सर्वांनी मुलांना प्रेमभावना, आशा व करुणा यांचे आयुष्यातील महत्त्व समजावून सांगितले.

‘हार्ड व सॉफ्ट स्किल्स’ कार्यशाळा, वडु (१८ जून २०२०): औपचारिक शिक्षणातून मिळालेली कौशल्ये की जी माणसाला रोजगार मिळविण्यासाठी उपयोगी पडतात त्यांना ‘हार्ड स्किल्स’ असे म्हणतात. याउलट माणसाचा स्वभाव व त्याची संवादक्षमता, इतर व्यक्तींबरोबर जमवून घेण्याची क्षमता याच्यासाठी जी कौशल्ये लागतात त्यांना ‘सॉफ्ट स्किल्स’ असे म्हणतात. या कार्यशाळेतली सहभागींना श्री सुजय नायर यांनी मार्गदर्शन केले.

विशेष दिवस

नूतनवर्षाभिर्नंदन, पेरंपिळी, बिजुपाडा (१ जानेवारी)

नूतनवर्षाच्या स्वागताचा कार्यक्रम पेरंपिळीमध्ये नूतनवर्षाच्या आदल्या दिवशी म्हणजे ३१ डिसेंबर २०१९ला सुरू झाला. प्रकल्प प्रमुख ई. आर्. विजयन कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी होते. पॅफेक्ट स्पोकन इंग्लिश अँकडेमीचे संचालक श्री अजित कुमार यांनी मुलांना नवीन वर्षाचा संदेश दिला. त्यांनी मुलांना नवीन वर्षाचे उत्साहाने स्वागत करायला व नवीन वर्षामधील त्यांच्या मनातील योजना प्रत्यक्षात आणण्यासाठी कष्ट घेण्यास सांगितले. नवीन वर्षाचा हा कार्यक्रम रात्री १२ पर्यंत चालला. त्यानंतर केक कापण्यात आला. या प्रसंगी मुलांना मुख्य पाहुण्यांच्या हस्ते कपडे वाटण्यात आले.

बिजुपाडामध्ये मागुमंडुर खेड्यातील गावकऱ्यांबरोबर मुलांनी नववर्षाचे स्वागत केले. सर्वांनी मिळून पारंपरिकनृत्य केले. गावकऱ्यांना यावेळी मुलांनी भेटवस्तु दिल्या. कार्यक्रमाला १५० मंडळी हजर होत्या.

मिरजमध्ये नववर्षादिनी ख्वाजा वस्ती येथे जाऊन मुलांनी स्वच्छता मोहीम राबविली.

राष्ट्रीय युवा दिवस, बिजुपाडा (१२ जानेवारी)

१२ जानेवारीला स्वामी विवेकानंदांचा वाढदिवस असतो. त्या निमित्ताने देशभरात राष्ट्रीय युवा

दिवस साजरा केला जातो. बिजुपाडात या निमित्त झालेल्या सभेत श्री फ्रान्सिस मिंझ यांनी मुलांना स्वातंत्र्य जबाबदारीने उपभोगायचा सल्ला दिला. श्री अमन यांनी यावेळेस स्वामी विवेकानंदांच्या जीवनावरील प्रश्नांवर आधारित स्पर्धा आयोजित केली होती. या कार्यक्रमाला सुमारे ५० मुले हजर होती. कार्यक्रमाच्या शेवटी ‘भारताचे भावी नेतृत्व’ या विषयावर चर्चा झाली.

मकर संक्रांत, बिजुपाडा (१४ जानेवारी)

माणसामाणसांमधील मैत्री दृढ करणारा सण म्हणजे संक्रांत. या निमित्त झालेल्या कार्यक्रमाची सुरवात मुलांनी शेतकऱ्यांच्या समुद्धीसाठी प्रार्थना करून केली. श्रीमती मुक्ता यांनी मुलांना आयुष्यातील करुणा व मैत्री यांचे महत्त्व सांगितले. या कार्यक्रमाला १५० लोक हजर होते.

पेरणे फाटा येथील वस्तीत जाऊन सिस्टर लुसी व हिराताई यांनी विधवा स्त्रियांना हळदी-कुंकु लावले व संक्रांतीचे वाणही दिले. अशा प्रकारे पेरणे फाटा येथे त्यांनी परंपरेलाही फाटा दिला!

प्रजासत्ताक दिन, पेरंपिळी, बिजुपाडा (२६ जानेवारी)

श्री फ्रान्सिस मिंझ यांनी तिरंग्याचे ध्वजारोहण करून सकाळी साडे सातला कार्यक्रमाची सुरवात केली. या प्रसंगी श्री मिंझ यांनी मुलांना आपला देश जगातील सर्वात मोठी लोकशाही असल्याचे सांगून त्याबद्दल अभिमान बाळगायला सांगितले. यावेळी मुलांनी लहानसा संचलनाचा कार्यक्रम केला.

स्नेहभवनमध्ये हा कार्यक्रम सहकारी शेती संस्थेचे अध्यक्ष वेणु मुलनथुरुथी यांच्या हस्ते पार पडला. त्यांनी मुलांना या प्रसंगी कपड्यांचे वाटप केले. थुरुथिक्करा संस्थेने यासाठी देणगी दिली होती.

वडु येथे या दिवशी कबड्डीचे सामने झाले. वडु, वडगावशेरी व बाकोरी येथील माहेरच्या केन्द्रांनी अनुक्रमे पहिले, दुसरे व तिसरे बक्षिस पटकावले. वात्सल्यधाम येथे नाईट क्लब च्या सहकार्याने माहेरनिवासींनी वाद्यवृंद व नृत्य यात भाग घेतला.

वसंत पंचमी, बिजुपाडा (२९ जानेवारी)

वसंत ऋतुच्या आगमनाचे स्वागत वसंत पंचमी साजरी करून केले जाते. ज्ञानाची देवी सरस्वती हीची पूजा यावेळी केली जाते. या दिवशी माहेरच्या मुलांनी सरस्वती वंदना करून आपल्या शैक्षणिक यशासाठी देवीला आशीर्वादांसाठी आवाहन केले. हुतुर गावातील मुलेही या कार्यक्रमात सहभागी झाली होती.

हुतात्मा दिन, बिजुपाडा (३० जानेवारी)

महात्मा गांधींच्या या पुण्यतिथीच्या दिवशी मुलांनी गांधीजींना आदरांजली वाहिली. त्यात स्वमत गटातील महिलाही सामील झाल्या होत्या. या प्रसंगी श्रीमती अगिनी यांनी देशाच्या व व्यक्तीच्या जीवनातील सत्य व अहिंसा यांचे महत्त्व सांगितले. या कार्यक्रमाला १५० लोक हजर होते.

शिवजयंती, सातारा, मिरज (१९ फेब्रुवारी)

साताऱ्यात शेतकरी संघटनेचे कार्यकर्ते श्रीमती अर्चना गायकवाड आणि श्री राजेन्द्र बर्गे हे या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष होते. त्यांनी मुलांना आपल्यासमोर छत्रपती शिवाजींचा आदर्श ठेवण्यास सांगून स्वाभिमान, आत्मविश्वास व सचोटीचे आयुष्य जगण्याचे आवाहन केले. मिरजमध्येही ही जयंती साजरी झाली.

आंतरराष्ट्रीय महिला दिन, वडु, आव्हळवाडी, पेरंपिळी, रत्नागिरी (८ मार्च २०२०)

वडुमध्ये या निमित्त झालेल्या कार्यक्रमाला ५०० पेक्षा अधिक महिला उपस्थित होत्या. आमदार अशोक पवार या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी होते. या प्रसंगी संभाजी महाराज समाधी ते माहेरचे वडु कार्यालय अशी मिरवणूक काढण्यात आली होती. त्यानंतर मुलांनी करोनाव्हायरसवर एक पथनाट्य सादर केले. यावेळेस श्रीमती तेजस्विनी पवार आणि कल्पना गुरव यांना श्री पवार यांच्या हस्ते ‘कर्तृत्ववान महिला पुरस्कार’ देण्यात आला.

आव्हळवाडी येथेही वात्सल्यधाम ते करुणालय अशी मिरवणूक काढण्यात आली.

माहेर स्नेहभवनमध्ये जयहिंद आंगणवाडीच्या महिलांबरोबर हा दिवस साजरा झाला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष श्रीमती अनखा यांनी त्यांच्या भाषणात स्त्रियांचे शिक्षण व आर्थिक स्वावलंबन याचे महत्त्व विशद केले. माहेर स्नेहभवनतर्फे महिलांसाठी चाललेल्या कामाचे त्यांनी कौतुक केले. या कार्यक्रमाला सुमारे ४० जण उपस्थित होते.

रत्नागिरीत या कार्यक्रमात सावित्रीबाई फुले यांना आदरांजली वाहण्यात आली. यावेळेस सावित्रीबाईंच्या कार्याचा व त्याच धर्तीवर सिस्टर लुसी करत असलेल्या कामाचा गौरव करण्यात आला.

साताऱ्यातदेखील क्रेन कंपनीच्या कर्मचारी, श्रीमती नेहा कार्लेकर व श्री विनायक आरेकर, यांनी माहेरमधील महिलांशी महिलामंचे सक्षमीकरण या विषयावर संवाद साधला.

होळी, मुंबई, रत्नागिरी (१० मार्च)

नेहमीच्या उत्साहात होळी साजरी करून मुंबईमधील नीव बालसदनामधील मुलांनी चांगलीच धमाल केली. रत्नागिरीत मुलांनी वाया गेलेल्या सामानाची होळी केली. ही होळी म्हणजे आपल्यातील वाईट गुण नष्ट झाल्याचेच प्रतिक होते असे मुलांनी सांगितले.

गुड फ्रायडे, मुंबई (१० एप्रिल)

हा दिवस साजरा करण्यासाठी नीव बालसदनमधील मुलांनी एका छोट्या उपोषणाचा कार्यक्रमही आयोजित केला होता.

महात्मा फुले जयंती, रत्नागिरी (११ एप्रिल २०२०)

या दिवशी मुलांनी ज्योतिबा फुले यांना आदरांजली वाहून त्यांची शिकवण अनुसरण्याचा निर्धार केला. याच बरोबर या जयंतीच्या निमित्ताने कोरोनाव्हायरसचे जे सर्व नियम आहेत ते पाळून शासनाला सहकार्य करण्याचे सर्वांनी ठरविले. यावेळेस एका चित्रकला स्पर्धेचेही आयोजन केले गेले होते.

डॉ बाबासाहेब आंबेडकर जयंती, मुंबई, रत्नागिरी, सातारा (१४ एप्रिल)

यानिमित्त झालेल्या सभेत मुलांना बाबासाहेबांचे कार्य व जीवन याबद्दल माहिती देण्यात आली. यावेळेस बाबासाहेबांच्या घटनानिर्मितीतील, विद्वतेच्या क्षेत्रातील व दलीत समाजाची प्रगति घडवून आणण्यातील कर्तृत्वाचा सर्वांनी उल्लेख केला.

रत्नागिरीतील बालसदनाच्या मुलांनी सतत दोन तास प्रार्थना म्हणून बाबासाहेबांना श्रद्धांजली वाहिली. या कार्यक्रमात माहेर हितचिंतक श्री संतोष अय्यर यांनी देणगी दिली.

आंबेडकर जयंती सातारा केन्द्रातही साजरी झाली. त्यात मुलांनी बाबासाहेबांनी सामाजिक अन्याय आणि जाती व्यवस्था याविरुद्ध जो संघर्ष केला त्यावर चर्चा केली.

जागतिक पुस्तक दिन, सातारा (२३ एप्रिल)

वाचनसंस्कृतीला उत्तेजन देण्यासाठी युनेस्कोतर्फे हा दिवस साजरा करण्यात येतो. माहेर कार्यकर्त्यांनी लक्षात ठेवून हा दिवस साजरा केला व मुलांना जीवनातील पुस्तकांचे महत्त्व समजावून सांगितले हे खरोखरी कौतुकास्पद आहे.

सातारातील करंदवाडीत हा कार्यक्रम करण्यात आला. यावेळेस माहेर कार्यकर्ते यांनी सध्याच्या काळात वाचनाची आवड कमी झाल्याबद्दल खेद व्यक्त केला व सर्व थोर व्यक्तींनी आपले विचार पुस्तकांमार्फत समाजासमोर मांडले याकडे लक्ष वेधले. त्यामुळे त्यांचे विचार आपल्याला समजून घ्यावयाचे असतील तर आपल्यात पुस्तकवाचनाची आवड निर्माण झाली पाहिजे असे त्यांनी मुलांना सांगितले.

पृथ्वी दिवस, मुंबई (२५ एप्रिल)

पर्यावरणाच्या संरक्षणाबाबत जनजागृती करण्याच्या उद्देशाने २२ एप्रिल हा दिवस सर्व जगात पृथ्वी दिवस म्हणून साजरा केला जातो. हा दिवस प्रथमतः १९७० मध्ये पाळला गेला त्यानंतर आज तो १९३ देशांमध्ये साजरा होत असतो. नीव बालसदनामधील मुलांनी पृथ्वीची चित्रे काढून व एकत्रितपणे प्रार्थना म्हणून हा दिवस साजरा केला.

सातारा केन्द्रातील सभेत योगिता म्हेत्रे यांनी मुलांना हवा, झाडे व यांची जपणूक करण्याचे महत्त्व सांगितले. या गोष्टींसाठी आपल्याला पैसे मोजावे लागत नाहीत याबद्दल आपण धरतीमातेचे ऋणी असले पाहिजे. याच सभेत कोरोनाव्हायरस रुग्णांची सेवा करण्यात गुंतलेल्या डॉक्टर्स, नर्सेस आणि इतर वैद्यकीय कर्मचारी यांच्याबद्दल कृतज्ञता दर्शविण्यात आली.

कामगार दिन, बिजुपाडा (१ मे)

कामगारांच्या प्रश्नांकडे समाजाचे लक्ष वेधून घेण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय कामगार दिवसाची सुरवात करण्यात आली. बिजुपाडामध्ये या दिवशी मुलांना कामगारांच्या चळवळीची व त्यांनी समाजाला दिलेल्या योगदानाची माहिती देण्यात आली. माहेरमधील कामगार माहेरमधील मुलांच्या आनंदासाठी जे करतात त्याबद्दल या दिवशी मुलांनी माहेर-कामगारांबद्दल कृतज्ञता दर्शविली. सिस्टर लुसी या सर्वांना आपल्याबरोबर घेऊन माहेरसाठी जे काम करीत आहेत त्याबद्दलही मुलांनी सिस्टर लुसीबद्दल यावेळेस कृतज्ञतेची भावना प्रदर्शित केली. कामगारांच्या जीवनावर प्रकाश टाकणारे एक पथनाट्य यावेळेस मुलांनी सादर केले.

बुद्ध पौर्णिमा, मुंबई, रत्नागिरी (७ मे)

गौतम बुद्धांचे जीवन, कार्य व शिकवण यावर माहिती देणाऱ्या सभेला हजर राहून नीव बालसदनातील मुलांनी बुद्ध पौर्णिमा साजरी केली. सूर्यप्रकाश यांनी गौतम बुद्धांचे चित्र काढल्याने कार्यक्रमाच्या प्रसन्नतेत भर पडली. त्यानंतर सामूहिक प्रार्थना म्हणून सर्वांनी बुद्धवंदना केली.

रत्नागिरीमध्येही मुले व कर्मचारी यांनी प्रार्थना म्हणून गौतम बुद्धांना आदरांजली वाहिली.

मातृदिन, वटु, मुंबई, बिजुपाडा (१० मे)

कुटुंबातील आई, मातृत्व, आईचे तिच्या मुलांवरचे प्रेम आणि एकंदरीतच समाजातील आईचे महत्त्वाचे स्थान या सर्वांबद्दल आदर व्यक्त करण्यासाठी सर्व जगात मातृदिन मोठ्या श्रद्धेने साजरा केला जातो.

वटुमधील कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी सिस्टर लुसी व हिराताई होत्या. त्यांनी आपल्या भाषणात मुलांवर आई करीत असलेल्या संस्कारांचे महत्त्व स्पष्ट केले. सिस्टर लुसी यांनी माहेर मुलांच्या केवळ औपचारिक शिक्षणावर भर न देता त्यांच्या भावनिक विकासाचाही विचार करीत असल्याचे सांगितले. मुलांनी यावेळेस माहेरमधील गृहमातांचा आदरपूर्वक उल्लेख केला. यानंतर सिस्टर लुसींच्या हस्ते केककापण्यात आला.

मुंबईत नीव बालसदनातील मुलांनी या दिवशी भिक्तीचित्रे काढून सामूहिक प्रार्थना केली.

बिजुपाडात आईबद्दल कृतज्ञता व्यक्त करण्यासाठी मुले एकत्र आली. त्यापैकी अनेकांना आई नसल्याने वातावरण थोडे भावनिक झाले होते. मुलांनी यावेळेस सिस्टर लुसीबद्दल कृतज्ञता व्यक्त केली.

ईद, मुंबई, बिजुपाडा (२५ मे)

मुंबईच्या नीव बालसदनमधील मुलांनी रांगोळी काढून व सामूहिक प्रार्थना म्हणून ईद साजरी केली. बिजुपाडामध्ये स्नेहालय, तारा व शांती निकेतन या संस्थांच्या सहकार्याने मुलांनी ईद साजरी केली. या कार्यक्रमात फ्रान्सिस मिंझ यांनी रमादान महिन्याचे महत्त्व मुलांना समजावून सांगितले.

रत्नागिरीत मुलांनी एकमेकांना ईदच्या शुभेच्छा दिल्या व प्रार्थना म्हटली. प्रकल्प प्रमुख श्री सुनिल कांबळे यांनी यावेळेस मुलांना सर्वधर्मसमभावाचे व सर्व धर्माचे सण साजरे करण्याचे महत्त्व समजावून सांगितले.

सातारा केन्द्रातील मुलांनी सामूहिक प्रार्थना म्हणून सामाजिक सलोख्यासाठी काम करण्याचा निश्चय केला. त्यांनी एकमेकांना अलिंगन देऊन सदृच्छा दिल्या व शिखुर्माचा आनंद घेतला. मिरज येथील माहेर विश्वदीपमधील मुलांनी ईदच्या दिवशी आरोग्य सेवक आणि पोलिस यांच्यासाठी सामूहिक प्रार्थना म्हटली.

जागतिक पर्यावरण दिन, रत्नागिरी, सातारा (५ जून)

पर्यावरणाच्या संरक्षणाबाबत जागृती होण्याच्या दृष्टीने संयुक्त राष्ट्रांनी हा दिवस पाळावयास सुरवात केली. या दिवशी रत्नागिरी केन्द्रातील मुलांनी समर्थ नगर ते निवळी फाटा अशी मिरवणूक काढली. त्यांच्या हातात 'झाडे लावा, झाडे जगवा' व 'प्रदूषण टाळा, पर्यावरण वाचवा' असे फलक होते. माहेरच्या आवारात २० रोपे लावून या कार्यक्रमाची सांगता झाली.

सातारा केन्द्रातील सभेत माहेर कार्यकर्त्या योगिता म्हेत्रे यांनी पर्यावरणाच्या संरक्षणाचे महत्त्व मुलांना समजावून सांगितले. बांधकाम व शहरीकरण यामुळे निर्माण होणाऱ्या वाढत्या प्रदूषण आणि वृक्षतोडीबद्दल त्यांनी खंत व्यक्त केली. या संदर्भात त्यांनी चिपको चळवळीमुळे समाजात पर्यावरणाबाबत कशी जागृती झाली ते स्पष्ट केले.

या कार्यक्रमात माहेरच्या परिसरात कुंड्यांमध्ये रोपे लावून मुलांनी पर्यावरण संरक्षणाला प्रतिकात्मक पाठिंबा दर्शविला. मिरजमध्येही मुलांनी माहेरच्या परिसरात औषधी व फळझाडे लावली.

आंतरराष्ट्रीय योग दिन, मुंबई, रत्नागिरी (२१ जून)

या दिवशी नीव बालसदनच्या मुलांनी प्रशिक्षकाच्या मार्गदर्शनाखाली अनेक योगासने केली व त्यांचे महत्त्व समजावून घेतले.

रत्नागिरी केन्द्रातील मुले व मनोग्रस्त महिलांनी देखील या दिवशी योगासने केली. त्यांना यावेळेस आरोग्यामधील योगासनांचे महत्त्व समजावून सांगण्यात आले. सध्या कोरोना व्हायरसपासून सर्वांचे संरक्षण करणे हे एकमेव ध्येय आहे. हा अतिशय कठीण असा काळ असून लवकरच तो संपेल अशी सर्वांना आशा आहे.

सातारातील सभेत योगिता म्हेत्रे यांनी आंतरराष्ट्रीय योग दिवसामागील उद्देश स्पष्ट केला. अनेक आजारांवर ध्यान आणि योग साधना यांचा उपयोग होत आहे हे आता सर्व जगात मान्य झाल्याचे त्यांनी सांगितले. मुलांना नियमितपणे योगासने करण्याचा त्यांनी सल्ला दिला. मानसिक ताण कमी करण्यासाठी आणि मन एकाग्र करण्यासाठीही योगाचा मोठ्या प्रमाणावर उपयोग होत असल्याचे त्यांनी सांगितले.

मिरजमध्ये मुले व स्त्रिया याम्नी या दिवशी अगदी सकाळी ६ वाजता योगासने केली. यावेळेस श्री अभिजीत कांबळे यांनी मुलांना आयुष्यातील योगाचे महत्त्व सांगितले.

Dawn of InterSpirituality
GLOBAL INTERFAITH PRAYER for HEALING

Featuring Women Spiritual Leaders
May 19, 2020: Online 8 – 10 am PDT

~ Join a global circle of Women Spiritual Leaders in prayer ~

Dawn of InterSpirituality
GLOBAL INTERFAITH PRAYER for HEALING

Featuring Young Adult Spiritual Leaders
May 26, 2020: Online 8 – 10 am PDT

~ Join a global circle of Young Adult Spiritual Leaders in prayer ~

Everyone warmly welcome!
Free of charge. Attend any or all online sessions.

We are honored and enthused to announce that our Maher Founder Director Sr. Lucy Kurien got selected as a Women spiritual leader and our Maher Boy Mangesh Pol got selected as a young Spiritual Leader to present the Global Interfaith Prayer for Healing.

Would you like to help?

Sr. No.	Particulars	No. Of items	Appx. Cost Rupees	In Euros € @ 88 Approx.	In US \$ @ 75 Approx.	In GBP £ @ Rs.97/-
1	Office Chairs & Tables	20	120000	1364	1600	1237
2	Small Cupboards	4	20000	227	267	206
3	Ceiling Fan	40	60000	682	800	619
4	Big Cooker	2	6000	68	80	62
5	Mixer	2	10000	114	133	103
6	Inverter & Batteries	2	100000	1136	1333	1031
7	Solar System for Heating Water	1	150000	1705	2000	1546
8	Food Grain Containers	25	125000	1420	1667	1289
9	Printer cum Xerox	2	80000	909	1067	825
10	Ambulance	2	2800000	31818	37333	28866
11	Iron Boxes	10	16000	182	213	165

Bank Details - For People Abroad:

Maher, Saving Account No: 0261101061493
Swift Code: CNRBINBBID,
Canara Bank, Deep Heights, Nagar Road,
Ramwadi, Pune 411014,
Maharashtra, India.

For People in India:

Maher, S.B. Account No: 034104000033202
IDBI Bank Ltd, Hermes Waves,
Grnd Floor Kalyani Nagar,
Pune - 411006, Maharashtra, India.

IFSC: IBKL0000034

PAN NO.: AABTM1421G

Written and edited by Dr. Hemant Deosthali, Hon. Advisor, Maher

Contact Details:

Maher, Sr. No. 1295, Vadu Budruk,
Bhima Koregaon, Tal-Shirur,
Pune-412216, Maharashtra, India.
Mob: 9011086131

National Admin Office:

Mob.: 9011086134.
Email: maherpune@gmail.com or
maher@maherashram.org
Website: www.maherashram.org